

PP 255033/04496

AUS\$ 1.80

Stručné zprávy.

z července

Česká televize tvrdí, že liberecká společnost Agroplast se pokusila prodat 40 stíhaček MIG 21 do severní Koreje, letouny původě patřily Kazachstánu. Podle Českého rozhlasu byly České dráhy nabídnuty Německé železnici k odprodeji, je potvrzeno, že generální ředitel DB navštíví v úterý ministerstvo dopravy. Ministr dopravy Antonín Peltrám odmítl zprávy, že by se České dráhy mohly prodat Deutsche Bahn, zprávu odmítl i ředitel DB.

Karel Gott oslavil šedesátiny ve Sportovní hale v Praze

Pražský primátor Jan Kasl se veřejně pohádal s ministrem pro životní prostředí Milošem Kužvartem o řešení dopravy v Praze

pokračování na straně 2.

obyčejných, dělníků, rolníků a úředníků otroky a dali jim vějičku šťastných zítřků

článek o paní Sittě nebo jim pohrozili jáchymovskými

koncentráky?

Gustáv soudruha podržel, aby si snad někdo nemyslel, že veřejné mínění má vliv na veřejné dění.

Kvůli vyváženosti (i to je zvyk z Husákových dob) bylo šest ministrů pochváleno: Vladimír Špidla (miláček paně), Otakar Motejl (neztratili jsme naději, že by se snad práce soudu mohla zlepšit), Jan Kavan (pekingská iniciativa), Pavel Rychetský za legislativní smršť, Václav Grulich (pokles kriminality o 5 procent) a Vladimír Vetchý. V závěru Zeman řekl, že kritika hanebníků neznamená, že budou vyhozeni - je to "velmi vážné varování".

Já ale vidím jiné velmi vážné varování. Podle posledního zkoumání volebních preferencí se dostali komunisté na druhé místo - před vládní stranu Miloše Zemana. V těchto souvislostech vzpomínám na to, co mi vyprávěl otec: vstoupil s mojí maminkou do sociální demokracie v roce 1946 a s úžasem a zoufalstvím sledovali neschopnost a

stupiditu a impotenci - která vedla k únoru 1948. Jako řadový členové

sotva proti tomu mohli něco udělat. Po padesáti letech se historie nehnula z místa ani o krok. (O.A.Neff.)

Stane se z Mečiara obžalovaný?

Opozici Hnutí za demokratické Slovensko (HZDS) vcera odmítlo oznámení šéfa slovenských vyšetřovatelů Jaroslava Ivora, že expremiér a předák HZDS Vladimír Mečiar bude predvolán k výslechu ohledně únosu syna bývalého prezidenta Michala Kováče, ... Opoziční Hnutí za demokratické Slovensko (HZDS) včera odmítlo oznámení šéfa slovenských vyšetřovatelů Jaroslava Ivora, že expremiér a předák HZDS Vladimír Mečiar bude predvolán k výslechu ohledně únosu syna bývalého prezidenta Michala Kováče, jako

snahu současné vládní koalice o diskreditaci politického protivníka. Nehledě na prohlášení několika představitelů HZDS, nesoucí se v podobném duchu, některá slovenská média soudí, že "Vladimír Mečiar se v očích veřejnosti nenápadně přesouvá z lavice svědku na lavici obžalovaných". Pokud únos Kováče mladšího organizoval bývalý šéf tajné služby Ivan Lexa, jak to tvrdí vyšetřovatelé a od minulého týdne veřejně i

Lexův tehdejší náměstek Jaroslav Svěchota, nemohlo se tak stát bez vědomí Lexova přímého nadřízeného Mečiara, tvrdí mimo jiné deník Národná obroda. Na potvrzení toho

však nestačí pouze listinné či vecné důkazy nebo výpovědi Svehoty a Róberta B. (bývalý vysoký důstojník tajné služby). Pointu únosu může proto odhalit jenom společné tajemství Mečiara a Lexy. Tajemství, které ovšem muže oba připravit o politický krk. Tajemství prozatím podlamuje prestiž vyšetřování únosu i autoritu premiéra Mikuláše Dzurindy, jenž spornou změnou amnestie svého předchůdce umožnil vyšetřování případu obnovit.

Po čtyřech letech se tedy stát a jeho mocenské složky najednou začínají obracet zády tomu, kdo je založil a řídil. Po dvou veřejných prohrách - v parlamentních a prezidentských volbách - se tak připravuje třetí souboj, který definitivně rozhodne o politickém přežití Mečiara. Bývalý druhý muž tajné služby Jaroslav Svehota, který minulý týden již i veřejně označil Mečiara za "ideového vůdce únosu", hraje v současnosti podle listu Národná obroda vabank, obviňuje své nadřízené a možná dostane milost. Lexa hraje rovněž vabank, tvrdošíjně mlčí a odmítá jakýkoliv kontakt s vyšetřovateli. Možná k tomu má důvody. A bývalý premiér se tak namísto do vlády vrací do centra pozornosti médií a orgánu činných v trestním řízení.

Bratislava (mim,

Jeruzalémští kohouti Viktora Fischla.

Yvona NOUZOVÁ

V minulém, nultém čísle NOVINY jsme se poprvé vypravili na návštěvu ke světoznámému sisovatelvi Viktorovi Fischlovi. Z obsáhlého rozhovoru jsme pro vás vybrali několik střípků z jeho života a zamýšleli se nad jeho beletristickou tvorbou. V dnešním, druhém pokračování, spisovatel hovoří o setkání s Janem Masarykem a o kontaktech se svými čtenáři. Dříve ale, než zazvoníme v prázemí nenápadného staršího jeruzalémského domu, přiblížíme alespoň stručně hostitele.

Viktor Fischl alias AVIGDOR DAGAN našel svůj domov v roce 1949 v Izraeli, jeho osudy se však začaly odvíjet před 87 lety, přesněji 30. června 1912 v Hradci Králové. Tj. v rakousko-uherské monarchii. V Československu prožíval první léta samostatného státu, během 2. světové války působil v Londýně a po odchodu do nově vzniklého státu Izrael zastupoval svou novou vlast jako vyslanec mj. i v Polsku, Japonsku, i Rakousku.

pokračování na straně 6.

Slovo vydavatele:

Poslouchal jsem nedělní pořad pana Václava Starého v

australském vysílání českého rozhlasu. Mohu ubezpečit, že již dlouho jsem neslyšel tak stranicky vypělý pořad, kde staří komunisté, odchovanci stranických politických škol, se navzájem chválili, plácali si po ramenou a hovořili o svých zásluhách a to tentokráte při příležitosti právě zesnulého bývalého funkcionáře, aparátčíka a posléze i exulanta soudruha Pelikána.

Teplý, hřejivý, vemlouvavý hlas pana Václava Starého jistě potěší mnohé z těch kdo vzpomínají na zlaté časy socialistického Československa.

Snad jednou někdo udělá panu Václavu Starému za jeho pořady Rád Práce, nebo jiný budovatelský Rád, určitě si to zaslouží, a já si říkám, přejme mu ho.. Jak jsem tak poslouchal uvědomil jsem si, že se mnoho nezměnilo, ... jen soudruzi přešli nejen na jiné, lépe placené funkce, ale rozeběhli se i po celém světě..

Poslouchám přes počítač občas české rádia, slyším "bývalé" soudruhy jak

plačtivě vysvětlují, že všechno to mučení a pronásledování dělali proti své vůli, a jak teď proto vnitřně trpí, a že by měli být finančně odměněni ba i dekorováni za svou minulost, a vypadá to tak, že vlastně pravými viníci padesátých a sedmdesátých let, jsou ti, co se nechali mučit, a co museli prchnout do exilu, a no ti by měli být nyní potrestáni..

A co se mi zdá ještě zajímavější, že toto se v jisté formě v České republice nyní odehrává. A tak se ptám sám sebe, proč na to nikdo neupozorní, proč nikdo nepozvedne hlas? ...

Proč nikdo nepíše články o tom, jak si v přepychu žijící stráničtí funkcináři, vydávající se za dělnickou třídu, udělali z

Jsme stále emigrantské noviny?

Proč nikdo nepoukáže na to, že tito soudruzi mají nyní ještě přepychovější životní styl a dělníci jsou na tom ještě hůře než dříve. Možná, že to je tím, že to každý ví. Možná to většina vidí, ale já bych stejně rád věděl, kde zůstala spravedlnost?

Kohopak oblékla do sametu listopadová "revoluce" ?

Mne s toho všeho začíná běhat mráz po zádech, raději na to nemyslet, že? Název republiky se sice změnil, ale firma zůstala stejná, jen několik manažerů si vyměnili židle.

Velmi vážné varování

V Českých novinách jsem narazil na zajímavý postřeh: ministry kteří jsou na tapetě čili určení k odstřelu může zachránit to, že o nich tisk takto píše. Miloš Zeman by je mohl podržet, aby si někdo nemyslel, že by snad podléhal vlivu hnoje a póvlů, jímž jsou sdělovací

Uvnitř tohoto vydání najdete

- 1 Stalo se, Fejeton
- 2 Zprávy ze světa i domova
- 3 Články z českého a slovenského tisku.
- 4 Články z českého a slovenského tisku.
- 5 Dopisy čtenářů, Inzerce, Adresář
- 6 Kulturní stránka: Rozhovor se spisovatelem V. Fischlem, 2há část.
- 7 Sportovní zprávy
- 8 Anglická stránka

prostředky. Tento postoj je znám moc dobře, jsa pamětníkem dob totality. Takto si počínal i nebožtík Gustáv Husák - když bylo jasné, že nějaká figura je tak zprofanovaná, že musí jít do propadla,

17. července

V Praze je na návštěvě generální tajemník OSN Kofi Annan, setkal se tu s naší politickou špičkou. Kofi Annan oznámil, že v dohledné době - šest měsíců až rok - dojde k reformě OSN a Rady bezpečnosti

19. července

Vladimír Špidla trvá na změnách volebního zákona, protože hrozí nebezpečí, že z neho budou težit komunisté
Šéf poslaneckého klubu ODS Vlastimil Tlustý poznamenal, že nárůst preferencí komunistu by měl být pro ODS, unii a lidovce "výzvou ke komunikaci"

20. července

Čeká se, že z vlády odejde jenom ministr financí Ivo Svoboda
Václav Havel přijme v úterý Ivo Svobodu a pak také Pavla Mertlíka, o kterém se čeká, že by měl Svobodu nahradit Miloš Zeman nevyloučil, že změny ve vládě oznámí už v úterý, protože prezident odjíždí na dovolenou
Není jisté že Ivo Svoboda přijal oficiální dopis policie, v němž se mu oznamuje, že je stíhán pro poškozování věřitele ve věci továrny na kočárky Liberta

Ředitel stredočeské správy policie Jiri Ulvr odchází po 26 (!) letech od policie

Major Zdenek Vašíček, pracovník ministerstva vnitra, podle Tomáše Hornofa z úřadu pro vyšetřování zločinů komunismu se účastnil v roce 1989 na přípravě "akce Norbert", při níž mělo být internováno 9000 protivníku režimu

Ministr zdravotnictví Ivan David podal trestní oznámení na bývalého ministra Jana Stráského, jde o dotaci soukromému nakladatelství na tisk učebnice

Čeká se, že senát podpoří zákon o nabývání českého občanství pro občany žijící na Slovensku a pak též občanů žijících v zahraničí

Temelínu český uran - taková hesla provolávali horníci z uranových dolů před úřadem vlády.

Stát bude muset vložit do Komerční banky minimálně 23 miliard korun, aby se "očistilo portfolio"

V Bundestagu předložili návrh vyzývající českou vládu, aby zrušila Benešovy dekrety - ty vedly k etnické cistce a vyhnání československých občanů německé národnosti

Na Brněnsku se vykojil rychlík Čardáš - někdo pod ním přehodil výhybku

21. července

Pavel Mertlík nahradí Iva Svobodu ve funkci ministra financí, ale zůstává ve funkci místopředsedy vlády

Prezident republiky Václav Havel odjel na dovolenou na Island

Pavel Mertlík odmítl prognózu, že pro příští rok vláda chystá stomiliardový schodek

Poradce ministra Svobody Pavel Tykač oznámil, že odchází po třech měsících poradování.

Podle výzkumu STEM zůstávají nejoblíbenějšími politiky Petra Buzková a Stanislav Gross

20. července

Vláda neschválila návrh ministra Grégra odložit o čtyři roky útlum těžby uranu

Vláda naopak schválila návrh věčného záměru zákona o přiznání majetku, jde o majetek vyšší než 10 milionu, u manželů 20 milionu korun

IVVM nepotvrdil zjištění agentury STEM, že komunisté mají druhé nejvyšší preference, nicméně i podle jeho zjištění posílili o 2,5 procent (poradí v procentech: ODS 24, CSSD 20, KSCM 17, lidovci 13,5, unie 12)

Nový ministr financí Pavel Mertlík uvažuje o reorganizaci v ministerstvu včetně změn v počtu námestků a jejich kompetencí (nyní jsou 4), není to však aktuální věc

Ministr Jan Kavan si postěžoval, že ze strany českých podnikatelů je malý zájem o možnost účastnit se obnovy Balkánu

Ministerstvo obrany chce umožnit záložákům, aby šli dobrovolně na týdenní cvičení

Mluvčí úřadu pro vyšetřování zločinů komunismu Jan Srb nepotvrdil sdělení svého předchůdce Tomáše Hornofa, že se úředník min. vnitra Zdenek Vašíček účastnil na přípravě "akce Norbert" v roce 1989

Ministerstvo financí odhaduje letošní propad HDP o jedno procento, napřesrok by měl o procento vzrůst

Pet skinheadu v nočním podniku v Jeseníku zbilbo 27 letého muže, jsou obvineni z hanobení rasy

Nedelní vykojení rychlíku Čardáš u Brna zavínil podle vyšetřování železničár, který příliš brzy přehodil výhybku

V úterý večer se nad střední Moravou přehnal víchř, který strhával střechy a elektrické vedení

23. července

O týden bylo pozdrženo otevření sedmikilometrového úseku dálnice kolem Lipníka nad Bečvou, protože premiér Miloš Zeman neměl čas a zkoulaudovaný úsek musel na na něho počkat

Ministr vnitra Václav Grulich hodlá propustit některé vedoucí pracovníky policie na Moravě kvůli skandálu kolem prodeje heroínu

Lidová strana rozhodně nesouhlasí s chystaným zákonem o doznání majetku a doporučuje vládě, aby se soustředila na účinnější vymáhání daní a postih neplatičů

Ministr životního prostředí Kužvart slibuje, že propuštění uranoví horníci najdou práci v sanaci krajiny, která bude trvat třicet let

Lidové Noviny označily kandidáta za socdem na senátorské kreslo Karla Srpa za dlouholetého udavače StB, jako svědci jsou uváděni zpěváci Hutka a Merta, které měl Srp udávat - Karel Srp obvinění kategoricky odmítá

Etická komise Syndikátu novinářů označila za nepravdivé obvinění novináře Ivana Breziny ze strany premiéra Miloše

Zemana (ten ho osočil, že je podplacený firmou ČEZ a obvinění neodvolal, přestože se ředitel ČEZ omluvil ze chybnou informací zavínil) Ivan Březina označil Zemanovo obvinění za paranoidní blábol

Komunistický místopředseda Václav Exner oznámil, že jeho strana si klade obnovu socialismu za cíl, přičemž dočkat se ho může už generace dnešních padesátníků

Ministr Egon Lánský oznámil, že se proces přípravy na vstup do EU výrazně zlepšil

24. července

Ministerstvo obrany chce obnovit řízení s italskou firmou Officine Galileo, která zatím selhala ve vývoji systému řízení palby

Ministr Vetchchý oznámil, že Česká republika má šanci se stát koordinátorem modernizace tanku T72 v rámci zemí NATO, dále jmenoval nového koordinátora vyzbrojování armády, stane se jím Jaroslav Štefec

Zahraníční obchod ČR dosáhl schodku tří miliard korun, zpomalilo se i tempo vývozu, je to důsledek toho, že roste na trhu poptávka, kterou domácí produkce nedokáže pokrýt
Skupina intelektuálů zveřejnila výzvu Impuls 99, zameřenou ke zlepšení politické kultury v naší zemi

Policie zvýšila ostrahu budovy Rádia Svobodná Evropa v horní části Václavského náměstí v Praze a další americké instituce
Podle poslance Radima Turka (ČSSD) měla chystaná stávka dispečerů být namířena proti přeletům letadel NATO do Kosova - a podle něho ji zpunktovala nejmenovaná tajná služba jisté východní země.

25. července

Myslenka dne: **"Nejsme zprostředkovatelská agentura"**. Řekl ministr pro čisté ruce Jaroslav Bašta, komentuje tak fakt, že vláda nenabídla odcházejícímu šéfovi špiónáže Karlovi Vulterinovi místo ve státní službě, takže odchází do soukromé televize Nova ..

" Já si tu připadám jako Bajaja" prohlásil ministr spravedlnosti Otakar Motejl když čelil v televizi útoku exministra Nováka, podle něhož Motejlovy chystané reformy povedou ke kolapsu justice

26. července

Ministr financí Pavel Mertlík předběžně počítá se schodkem 30 GKč pro příští rok

Václav Klaus vyloučil zprávy, že jeho strana jedná s ČSSD o výši schodku na příští rok

Bývalý ministr spravedlnosti Jiří Novák varoval v televizi, že přesun kompetencí na okresní soudy povede ke kolapsu justice
Ministr průmyslu a obchodu Miroslav Grégr navštívil v sobotu Temelín, vyjádřil pak uspokojení nad postupem prací a zejména pak nad prací firmy Westinghouse

Policie nadále přísně střeží americké instituce v Praze, Svobodná Evropa na Václavském náměstí je obklopena betonovými bloky a hlídají ji policisté v neprůstřelných vestách ozbrojení samopaly

V Hněvotíně u Olomouce došlo ke konfliktu mezi domácími lidmi a albánskými utečenci

27. července

Opoziční smlouvu odsuzuje padesát procent občanů,, dvacet procent ji pokládá za prospěšnou, zbytek neví - zjistil IVVM
Miroslava Macka nezajímá výsledek výzkumu - podle něho by bylo populistické, kdyby "ODS podléhala veřejnému mínění"

Vládě věří 27 procent občanů, prezidentovi Havlovi 49, poslanecké sněmovně 20 procent a senátu 15procent
Miloš Zeman naznačil, že další profesní osud Egona Lánského závisí na výsledku posudku Evropské unie

Svobodná Evropa a americké úřadovny v Praze jsou nadále pod zesílenou policejní ochranou Nebezpečí se údajně týká i amerických občanů, kteří přijíždějí do České republiky

Poslanec ČSSD Jiří Hofman oznámil, že sociální demokraté nadále trvají na plošném udílení přídavku na děti bez ohledu na výši příjmu rodiny

Ministr vnitra Václav Grulich pokládá přechod bývalého šéfa BIS Karla Vultarina do TV NOVA za střet zájmů - vláda ovšem Vulterinovi nabídla nějaké podřadné nespécifikované místo na ministerstvu pro místní rozvoj

Pětice sochařů žádá zveřejnění seznamu udavačů StB, jejich petici podpořil i ministr Pavel Dostál

Textilana v Aši bude uzavřena, je to první podnik této firmy který bude zavřen kvůli ztrátám

Národní banka žádá, aby letošní Silvestr byl dnem pracovního klidu kvůli hrožící počítačové chybě Y2K

Místopředseda senátu Přemysl Sobotka pokládá nárůst preferencí komunistu za varující - ke komunistům podle jeho názoru přecházejí zklamaní voliči sociálních demokratů

28. července

Také Socfres-Factum zjišťuje, že komunisté dotahují sociální demokraty - takže preference jsou ODS 29%,m CSSD 17,3%, KSCM 16,9%

Senátor Michael Žantovský kritizuje ministerstvo zahraničí, že nereagovalo na fakt, že běloruský prezident Lukašenko zůstává nelegitimně v úřadu i po 20. červenci, kdy mu vypršela funkce

Komunistický předák Vojtěch Filip prohlásil, že nárůst preferencí jeho strany přiměje sociální demokracii ke spolupráci a vyjádřil naději, že sociální demokraté budou spolupracovat s komunisty na ustavení socialismu v zemi

Predseda ODA Daniel Kroupa navrhuje, aby ministerstvo vnitra rozpustilo komunistickou stranu

Už více než tři čtvrti občanů pokládají kuponovou privatizaci za nesprávnou formu dělení majetku

Česká národní banka se snaží přimět vládu, aby vyhlásila 31. prosinec tohoto roku za den pracovního klidu - kvůli nebezpečí Y2K

Do nedávna vrchní ředitel Investiční a poštovní banky Karel Haushalter je stíhán pro podezření z podvodu.

K 31. prosinci žilo v CR 10289621 občanů, o 9504 méně než předchozího roku

Ministr dopravy Antonín Peltrám otevřel osm a půl kilometrovou čtyřproudovku mezi Dlouhými Mosty a Libercem

Od 1. srpna bude znovu zaveden "internet call", tedy mezinárodní telefonii využívající internetových linek za téměř poloviční cenu, než jsou "normální" ceny Telecomu

Ekologičtí aktivisté se na Šumave připoutali ke stromům, které mají být pokáceny, protože jsou nakaženy kůrovcem

29. července

Vláda se rozhodla k přísnosti vůči extremistickým organizacím, jako jsou rasistické spolky Vlastenecká fronta a Národní front castistů

Podle návrhu vlády byl podpořen návrh zákona ulehčující dětem ze zvláštních škol získat středoškolské vzdělání

Roste pravděpodobnost, že Británie uvalí na Českou republiku vίζovou povinnost v souvislosti s nápadným vzrůstem odchodu Romů do Británie

Mluvčí českého ministerstva zahraničí Pospíšil ujistil veřejnost, že "žádné znepokojení ze strany Británie (nám) nebylo v poslední době tlumočeno"

Eurotel i Paegas provozují od středy mezistátní hovory přes internet

Investiční a poštovní banka získala úver od 11 zahraničních bank ve výši 57,5 milionu dolarů

30. července

Senát schválil předlohu zákona o poskytování českého občanství krajanům žijícím v zahraničí

Brankář Dominik Hašek oznámil na tiskové konferenci v Praze, že chce ukončit svoji kariéru

Jan Ruml žádá veřejnou omluvu od Václava Grulicha, který ho obvinil, že je odpovědný za problematické nákupy na ministerstvu vnitra v minulosti

Vedení ODS nemůže zjistit nic o nelegálním financování strany, jak prohlásila místopředsedkyně strany Libuše Benešová

Státní Konsolidační banka převezme podle nočního rozhodnutí vlády problematické úvěry Komerční banky, proces privatizace pokračuje a KB bude příští týden nabídnuta k prodeji

Vláda prodá státní podíl Mostecké uhelné firmě InvestEnergy za 560 milionu korun **Silvestr** bude normální pracovní den, vláda nevyhovela žádosti Národní banky, která se bojí "bug Y2K"

Dvě studentky podaly trestní oznámení na majitele plzeňských baru a diskoték, protože je personál nepustil dovnitř s odůvodněním, že jsou Romky

Senát zamítl návrh zákona, podle něhož by ochránci přírody měli být považováni za veřejné činitele

Další brněnský policista spolupracoval se zločinci - tentokrát jde o nadstrážmistra, který pomáhal bytovým lupičům, v jednom případě prokazatelně odvolal hlídku z místa, kde se konala loupež

31. července

Václav Havel odletěl do Sarajeva, kde se jedná o dalším vývoji na Balkáne; navštívil též naše vojáky zde sloužící a vysvětlil jim význam jejich mise pro republiku

Miloš Zeman se chystá na dovolenou, poprvé v životě jede k mori Miloš Zeman prohlásil, že zná jména čtyř mediálních agentur, s nimiž exministr zahraničí Zieleniec uzavřel smlouvu o popularizaci své osoby, jména jsou však tajná

Inflace dosáhla minima od prevratu, podle odborníku je to známka pokračující krize, protože podniky prodávají výrobky za každou cenu

Lékárníci precenují ceny, proto bylo v pátek 200 lékáren zavřeno

Policie dosud neodvolala zvýšenou ostrahu pražských objektu, které jsou předmětem hrozby antiamerických teroristu; mezi objekty je i budova Svobodné Evropy na Václavském náměstí

2. srpna

Do Prahy přijela skupina mladých anglických lektorů, kteří chtějí pomáhat kosovským uprchlíkům, aby se přiučili angličtině

180 romských rodin žádá v Británii o politický azyl
Vládní zmocnenec pro lidská práva Petr Uhl oznámil, že Británie pravděpodobně na podzim zavede pro Čechy víza kvůli exodu Romů

Na nekdejších letišti v Ralsku se odehrává "techno-party" - obrovský mejdan s celoevropskou účastí potrvá do úterka

V České republice se objevily falešné petitisícovky

Od 1. srpna jsou přísnější pravidla pro kvalitu katalyzátoru dovezených ojetých automobilů

Iniciativa Impuls 99 zveřejnila v sobotu [další prohlášení](#)

<http://www.impuls99.cz> a její mluvčí Tomáš Halík hájil právo občanu na politické stanovisko v neděli v České televizi

RESPEKT c. 27 - 28. 6. -- 6. 7. 1999

Jak zabránit prosperitě Vláda se snaží, aby bylo ještě hůř

Minulý týden oznámil Český statistický úřad údaje o vývoji hrubého domácího produktu za první čtvrtletí letošního roku: v meziročním srovnání se propadl o 4,5 %. Jde o zatím vůbec nejhlubší hospodářský pokles od roku 1989. Svým způsobem ale není důležité, o kolik šel HDP dolů. Naopak je podstatné, že krize dále pokračuje, přestože většina vládních ekonomů a také centrální banka věští brzký obrát k lepšímu, dokonce prý již koncem roku.

Pochybnosti o zdravém základě Případné oživení koncem roku ale nebude žádný zázrak. Ekonomika nadále zůstane na nízké růstové hladině. Navíc půjde o mírné oživení, o jehož zdravém základu lze mít vážné pochybnosti. Případný růst bude tažen především domácí poptávkou, nárůstem spotřeby vlády a domácností. Přitom aby byl růst zdravý a dynamický, musí být založen především na investicích a v našem případě také na exportu. Exportní výkonnost českých podniků se skutečně v posledních měsících poněkud zlepšuje, ale zatím není jasné, do jaké míry se jedná o významný trend. Objem zahraničních investic také stoupá, mnohé z nich ale směřují pouze do výstavby supermarketů a obchodních sítí. Nadále trvá naprostá neochota českých bank poskytovat úvěry. Banky kromě toho nemají konkurenci v podobě rozvinutého kapitálového trhu a kurz koruny zůstává nepříjemně nadhodnocený, přestože před tím MMF mnohokrát varoval.

Ekonomičtí analytici často píšou, co by měly vlády dělat, aby občanům přiblížily prosperitu a vyšší životní úroveň. Zkusme se na to ale podívat obráceně a vyjmenovat abecedu, co vše mohou vlády dělat pro to, aby se zdravý a dlouhodobý růst nikdy nedostavil. Dopředu musíme vzít v úvahu, že hospodářské dění v každé zemi pečlivě sledují média a světové tiskové agentury, které o něm denně informují. Tím se negativní dopad škodlivých a absurdních kroků násobí. Jak tedy zařídit, aby nás zdravý hospodářský růst minul?

Přátelé, uran, monopoly

1. Pokud existuje úspěšný a ziskový podnik, který vlastnický kontroluje stát, je důležité vyměnit jeho management. Právě o to se snaží ministr dopravy Peltrám v případě Českých aerolinií a jejich úspěšného ředitele Antonína Jakubše. Také u ostatních ziskových podniků je třeba vyměnit představenstva a dozorčí rady a dosadit do nich své přátele a kolegy, pokud možno na základě stranického klíče. To se naposledy stalo v Unipetrolu a v Českých radiokomunikacích.

2. Pokud se do země nedopatřením vloudil velký zahraniční investor, je prioritním úkolem udělat z něj nepřítel. Zástupce státu ve společném podniku navíc vybírejte opět podle stranického klíče, nikoli podle vzdělání a schopností. Vláda tak postupovala ve vztahu ke konsorciu TelSource, strategickému partneru SPT Telecom.

3. Pokud monopolní výrobce a distributor energie vyrábí elektřinu také z atomu, je nesmírně důležité, aby nakupoval suroviny co nejdraž. Pak bude i energie pokud možno nejdražší. Dnes se o to snaží ministr průmyslu Grégr, který chce u nás obnovit těžbu uranu, přestože tuzemský uran bude čtyřikrát dražší než světové ceny.

4. Když má týž monopolní výrobce volné prostředky, donuťte ho místo investic do úspor nakoupit majoritu v regionálních

distribučních monopolech, ať to stojí cokoliv. Zahraničním investorům, kteří si mezitím nakoupili v těchto firmách podíly, hlavně neříkejte, kdy a jestli vůbec bude stát získané majoritu opět prodávat do soukromých rukou. Právě tak postupuje ČEZ pod kuratelou Grégra.

5. Existuje-li monopolní dovozce plynu, je vůbec nejlepší nasmlouvat na patnáct let ruský plyn a regionální distributory tlačit k jeho odběru. Když se budou cukat, monopolní dovozce si je koupí a zatne jim třepe. Přesně o to se v posledních týdnech snaží Transgas.

V kodexu "prorůstové politiky" můžeme pokračovat.

A tak dál...

6. Zařídte, aby politické strany, které si rozdělily politicko-hospodářskou moc, byly financovány mafií (případně štikami v rybníku kapitálového trhu), a hlavně to okázale vytrubte do světa. ČSSD má svého Matoulka, ODS zase Iceberg a Interconex.

7. Člověka podezřelého z tunelování bank a fondů jmenujte poradcem ministra financí.

8. Neustále zvyšujte daně, protože přes všechnu zkušenost vyspělého světa je to ten pravý recept na hospodářský růst.

9. Hlavně zarputile odmítejte radikální penzijní reformu. Nevšímejte si toho, že ji dnes přijímá většina vyspělých zemí i nových trhů. Nejde jen o Chile či Holandsko, začíná ji prosazovat také Polsko a Německo.

10. O Evropské unii mluvíte pouze tehdy, mají-li se zvýšit daně. Když přijde na jednotlivé zákony, na srovnání s evropským právem se klidně vykašlete. To je dnes případ pojišťování cestovních kanceláří.

11. Utvořte menšinovou vládu, která není schopná protlačit parlamentem jediný rozumný zákon.

Na tomto místě můžeme s příklady přestat. Pokračovat bychom ale mohli donekonečna. Stačí mít oči otevřené.

Jan Macháček

✂ * ✂

RESPEKT c. 30 - 19. -- 25. 7. 1999

Dva zákazy proti dvěma svobodám

Ještě jsme ani pořádně nezačali vyjednávat s Evropskou unií, a místopředseda vlády už našim jménem předem vyklidil pozice. Na volné cestování za prací prý máme zapomenout: Egon Lánský se totiž za nás rozhodl, že tuto jednu ze čtyř základních svobod EU raději na pět či deset let oželíme -- výměnou za stejně dlouhý zákaz prodeje naší půdy cizincům.

"Několikrát jsme o tom mluvili s komisáři a odpovědnými ministry například Německa, Francie a Británie," pochlubil se Lánský v Hospodářských novinách 15. července. "Není to nic, co by nám bylo proti mysli. Dokážeme si to představit." Takže popořadě: kolikrát o svém nápadu omezit v budoucnu náš volný pohyb po Evropě mluvil pan místopředseda nebo kdokoli z vlády před domácí veřejností? A kdo jsou vlastně ti "my", kteří o tom rozhodli? My Češi jistě ne -- před volbami ani nikdy jindy se nás na to nikdo neptal. Možná my vláda. Pokud je člověk obratným papalášem, který si jako pan Lánský dokáže vždy sjednat nějakou tu velvyslanckou prebendu, pak se mu svobodný pohyb za prací těm druhým zakazuje snadno. Odpovědný politik a svobodomyšlný člověk ale v tomto ohledu členům Unie a jejich odborářské lobby prostě ustoupit nesmí.

Ovšem podle Lánského se nám to ohromně vyplatí. "Naši občané se právem obávají některých věcí spojených s nákupem nemovitostí cizinci," vyjádřil se

kulantně. Vážně? Ještě je v živé paměti, jak se naši občané mohli přetřhnout, aby holandskému podnikateli opatřili obrovské parcely v jihočeském Rajchěrovi. Takže žádní mlhaví "cizinci" -- jde samozřejmě o sudetské Nemce, kteří by si snad chtěli znovu koupit své domky a půdu, ze kterých jsme je kdysi krutě vyhnali. Pro ně ale občané nakupují v pohraničí stejně ochotně, tak o jakých obavách je tu vlastně řeč?

Lánského výrok je nehorázný. Pravda, jde už o nekolikátou nehoráznost v řadě, takže si tento muž, který si před rokem přál být v novinách označován jako Pan Evropa, stihl vysloužit pověst neschopného a poměrně i neškodného brepty. Okříkl ho však pouze náš hlavní vyjednávač s Evropskou unií, diplomat Pavel Telička. Z politiků nikdo, a tady už přestává legrace. Lánský tedy jen řekl nahlas to, co si myslí zástupci všech parlamentních stran: dva vzájemně vystavené zákazy jsou lepší než dvě vzájemně udělené svobody.

✂ ✂ ✂

Exaktně potvrzený pád demokratov

(Lubomír Sedláčik)

Vcera boli vydané výsledky prieskumu verejnej mienky, ktorý uskutočnila agentúra Focus. Potvrdili to, čo sme už nejaký čas tušili : Prípadne terajšie voľby na Slovensku by s prevahou vyhralo HZDS. Prezidenta Schustera uvedený fakt nijako nepotešil.

Najprv ale presne citujme výsledky zaciatku rebricka : HZDS by získalo 28,7 percenta, SDK 19,6, SDL 14,5. Najmä v SDK je to dôvod ku hlbokéj sebareflexii, lebo pokles oproti minulému prieskumu činí katastrofálnych 5 percent. Vcera tiež rokoval prezident Rudolf Schuster s predsedom SNS, Jánom Slotom. Ktorého nacionalistická strana, napriek opileckým a curacím excesom svojho vodcu, zaznamenáva vzostup preferencií.

Prezidenta nijako nepotešili prognózy predcasných volieb, čo dokumentoval svojim rezervovaným vyhlásením, že v prípade demokratického postupu by im "nemohol zabrániť". Svoje poľienko priložil na Dzurindovu hranicu aj prezident Konfederácie odborových zväzov Ivan Saktor. Použil príklad zo sedliackeho prostredia. Slovanmi "aký gazda, taký dvor" dostatočne jasne prezentoval hladinu odborárskych sympatií ku premiérovi.

Už teda nielen špekulácie komentátorov, ale holé fakty ukazujú, že na Mikuláša Dzurindu sa to rúti z každej strany.

✂ ✂ ✂

22.07.1999

Někdo zrazoval NATO

První informace o zpravodajské činnosti z okruhu NATO ve prospěch Miloševiče tlumočí Steve Prošek.

Jazyková bariera je jedním z hlavních problémů integrace vojenského personálu armády České republiky do NATO. Velení NATO v integrovaných bojových operacích aliance a veškeré systemové problémy jsou řešeny prostřednictvím angličtiny. Komunikační prostředek, tj. angličtina, v prostředí NATO není výběrem, ale nutností.

NATO předpokládá, že v několika budoucích letech by v Bruselu a jiných NATO velitelských postech mělo pracovat přibližně 300 českých vojáků. Z těchto 300 mužů a žen AČR jsou systemova místa přibližně 180 až 200 pozic určena pro funkční hodnosti praporčíků a dokonce i podústožníků z řad AČR.

Načelník generalního štábu AČR generál Šedivý jasně oznámil 15. července personalu AČR, že termín jazykového kritéria je rok 2000. Nezvladnutí tohoto termínu bude ohodnoceno buď přeložením

na značně menší pozice, či dokonce propuštění z řad AČR. Co bohužel při oznámení náčelníka gen. štábu nevyšlo zcela na povrch, je skutečnost, že řada českého vojenského personálu má problém i s kvalifikací v rámci "clearance" NBU. Tato skutečnost již dnes se reflektuje v prostředí Bruselu a Moosu, kde podivné zákulisní manévry tentokrát politického českého zastoupení v NATO, signalizují problém spojenecké loyality v rámci politického vedení NATO v celé fázi "kosovské operace".

Česka stavající i minulá politická garnitura si doposud neuvědomila, že členství v NATO nenese pouze výhody, ale také zodpovědnost vůči spojencům! Jsou náznaky, že řada nedostatků v průběhu operace "allied force", včetně zdržování operací, dále pak informací "záhadně" poskytnutých Miloševičovi o uzavřených jednání v NATO zastoupených, mají až podivnou příchuť různých "česko-řeckých" iniciativ.

Pozornost je upřena i na demonstrování jednoho z vedoucích státníků ČR na jugoslávském velvyslanectví v Praze v době, kdy aliance byla v plném bojovém cyklu s Miloševičevou armádou.

Dnes je již jasné, že bělehradské vedení bylo z "nejmenovaných" kruhů v NATO informováno takřka z hodiny na hodinu o politickém jednání NATO. Vzhledem k tomu, že 19 velvyslanců NATO v prvních 8 týdnech výhradně rozhodovalo o cílech útoku na srbské uskupení a objekty, není vyloučeno, že tyto informace se dostaly do Bělehradu ještě před svým provedením a poskytly Miloševičovi čas k případným korekcím, či taktickým manévřům znehodnocujícím útok spojeneckého letectva.

V kruzích, jejichž hlavním cílem a principem členství v NATO je nákup vysoké vojenské technologie, ozářené vidinou osobních "zprostředkovatelských" komisí, i za cenu nepotřebnosti těchto technologií, či bezprincipielní chachrování s taktickými i strategickými prostředky pro státy jako je Irán, Severní Korea a v tomto případě i Jugoslavie, lze čekat leccaké lotroviny.

Jestliže západní spojenci včetně nových členů NATO se nemohou spolehnout na bezpečnostní lojalitu a zpravodajské zajištění jednoho z "nových států" v NATO, pak členství pro tento stát ve svazku NATO se stane bezcenným.

Steve Prošek, USA

Poznámka vydavatele K Demokratické Unii.

Několik čtenářů se pozastavilo nad zmizením strany DEU z české politické scény. Měl jsem tu čest hovořit s vedoucími politiky této strany (Mazlík, Šafránek, Exner) a dověděl jsem se, že zdělovací prostředky a to nejen Česká Televize záměrně bojkotovala tuto stranu v době předvolební. Zatímco ostatní strany měli dost prostoru ke své propagaci a v nejlepších časech, či dokonce speciálních programech, DEU dostávala vysílací časy jako ve 4 hodiny ráno, 11 hodin dopoledne atd., tedy pouze ve vysílací době, o které se ví, že má nejméně posluchačů. Já sám se tomu nedivím, neboť na vedoucích místech v Televizi stále sedí vybraní a zkušení soudruzi, kterým byla tato strana svým protikomunistickým postojem, trnem v oku..

Nepřesvědčivost českého napodobování irského ekonomického rozkvětu

Seán Hanley

Tento článek vyšel v červnovém čísle časopisu The New Presence. Češi si umějí hledat vzory. Mají představu, že lze vyřešit politické a hospodářské problémy České republiky napodobováním někoho jiného. Během let měli Češi mnoho různých zahraničních vzorů. V roce 1918 se chtěl nově nezávislý československý stát vyhnout, jak se tehdy tvrdilo, konfliktům mezi svými četnými národnostmi tím, že se chtěl stát "Švýcarskem střední Evropy". To se nepodařilo. Po příchodu komunistického režimu mělo jít Československo, slovy šéfa komunistické strany Klementa Gottwalda "se Sovětským svazem na věčné časy". A nejen to, mělo plnit zákon stále těsnějšího přibližování se k Sovětskému svazu. Naštěstí trvaly "věčné časy" jen 41 a půl roku a přibližování Sovětskému svazu bylo vždycky jen přibližné, takže v roce 1989 byl v československých obchodech stále ještě k dostání nějaký chleba. V roce 1990 se Československo vrátilo "zpět do Evropy". Hledal se zase nějaký konkrétní zahraniční vzor. Václav Havel měl v roce 1991 představu Československa "za 10 až 15 let", která připomínala čistotu, prosperitu a dobré občanství Dánska. Havlův velký politický soupeř, bývalý premiér Václav Klaus, se považoval za "anglosaského" liberála a po určitou dobu se mu podařilo přesvědčit své stoupence - a velkou část vnějšího světa - že je českou verzí Margaret Thatcherové. Avšak po pěti letech Klausovy vlády se ukázalo, že ani Klausova politika, ani Česká republika nebyla o nic víc "anglosaská" než by byla třeba čínská. Mnoho Čechů vzhlíželo jako ke vzoru k sousednímu Rakousku, vzhledem k historickým stykům a k zeměpisné blízkosti této země. Začátkem devadesátých let vykládalo mnoho pivních debatérů po českých hospodách, že "za pět let to tady bude jako v Rakousku". Je smutná pravda, že kromě určitých kulturních podobností a supermarketů Julius Meinl je Česká republika v roce 1999 stejně tak vzdálená Rakousku, jak mu byla vzdálená v roce 1989. Sociálně demokratičtí pivní debatéri by vám naopak vnucovali, že pro Českou republiku je nejlepší "švédský vzor". Ale zatím, kromě starých desek skupiny ABBA a pražské pobočky supermarketu IKEA švédský způsob života do ČR jaksi příliš neprokl. **Dublin** Nejpopulárnějším vzorem mezi českými politiky, ekonomy a novináři, kteří hledají pro ČR nějaký vzor, je v současnosti Irská republika. V devadesátých letech se Irsko neočekávaně stalo "keltským tygrem". Za čtyři roky od roku 1993 vzrostla irská ekonomika o překvapivých 40 procent a stále ještě se velmi rychle rozvíjí. Pro české politiky a ekonomy je to důvod, proč stojí za to pokusit se napodobit Irsko. Bývalý viceguvernér České národní banky Pavel Kysilka například nedávno zlyřičtěl v časopise Týden o nadřazenosti irského modelu rakouskému receptu: daňové úlevy pro zahraniční investory, podpora na export zaměřené ekonomiky s výrobky vysoké přidané hodnoty, politický konsensus a plán národní obnovy; omezený systém sociálního zabezpečení, tvrdá fiskální politika a ochota mít vysokou míru nezaměstnanosti - tam, kam chrabře vstoupila Irská republika, chtějí za ní vejít i Češi! Využijme irského vzoru, argumentoval Kysilka, a "za čtyři nebo pět let dojde k obrovskému hospodářskému růstu, řekněme desetiprocentnímu, který

bude bez problémů možné dlouhodobě udržet". Srovnání je to zajímavé. Historicky vzato je Irsko možná v západní Evropě zemí nejpodobnější Evropě východní. Je to mladý stát, který vznikl teprve v roce 1920. Jeho politice dominovaly nacionalismus, kultura a jazyk. Irsko bylo zeměpisně okrajové a hospodářsky zaostalé. Irsko bylo založeno na tradicích revolučního násilí, nacionalistického křve a katolického konzervatismu. Ve dvacátých letech v nově nezávislém irském státě demokracie téměř zašla. Po získání nezávislosti zůstalo Irsko po dlouhá desetiletí chudým, izolovaným, ochránářským státem, zahleděným dovnitř. Politice dominovali nacionalističtí politikové jako byl prezident Eamonn De Valera, kteří hráli roli jakéhosi keltského Vladimíra Mečiara. V době, kdy se můj otec odstěhoval v šedesátých letech z Irska do Anglie, byl rozdíl v životní úrovni mezi oběma zeměmi tak velký jako rozdíl v životní úrovni mezi východním a západním Německem. Teď je to samozřejmě všechno už jen historie. Východní Němci se možná stále ještě dívají závistivě směrem na Západ, avšak Irové už jsou na tom hospodářsky líp než sousední Britové. Ignorujme Švédsko a Rakousko, Kysilka přece musí mít pravdu. Uplatněme zákon stále bližšího přibližování vůči Irské republice, konečně nejlepšímu hospodářskému vzoru pro ČR. **Je irský vzor pro ČR skutečně vhodný?** Sama o sobě je Kysilkova politika docela rozumná. Kdybych byl Čech, podporoval bych asi většinu jeho názorů. Avšak představa, že Kysilkou vyjmenované ideje zosobňují jakýsi **irský model**, který může Česká republika napodobovat, je nesmysl. Irsko je sice známo jako země leprechaunů a skřítků, ale irští politikové nikdy nemávali kouzelnou hůlku. Irský hospodářský zázrak devadesátých let je založen na systematickém procesu hospodářské a společenské modernizace, která byla zahájena v šedesátých letech za premiéra Seana Leamasse a nejspíše v roce 1973, kdy se Irská republika stala členem Evropského společenství. Vůbec nejde o "náhlý úspěch" z poloviny osmdesátých let, jak si, jak se zdá, myslí Kysilka. Stejně jako Irsko, i Česká republika může vstoupit do Evropské unie, bohužel ale nikoliv jako malý zemědělský stát v roce 1973 a tehdy nejchudší člen Evropského společenství - tehdy měl ještě Brusel peníze k rozdávání - ale až v letech 2005 - 2010, kdy nebudou v Evropské unii vůbec žádné peníze nazbyt a kdy budou usilovat o získání posledních restrukturalizačních fondů EU také Polsko, Maďarsko, Řecko, Španělsko a Portugalsko. Zaostalost postkomunistických středoevropských států, jako je Česká republika, je kromě toho jiná, než byla zaostalost Irska. Katolická církev byla sice v Irsku dominantním a autoritářským vlivem, ale vybudovala občanskou společnost a školský systém, což destruktivní východoevropské státy jedné strany nikdy nedokázaly. Zadruhé, Irsko mělo vždycky štěstí, že mohlo vyvážet svou nezaměstnanost prostřednictvím vystěhovalectví, hlavně do Anglie a do Spojených států. Irové mají také štěstí, že mluví anglicky a nikoliv vlastním, umírajícím národním jazykem. Naproti tomu, v České republice - na rozdíl od tradice politické emigrace - už neexistuje tradice hospodářského vystěhovalectví. Život v ČR je prostě na to příliš příjemný. V ČR v posledních desetiletích neexistovala skutečná bída na venkově, ani nedošlo k hladomoru jako v Irsku v devatenáctém století. Za komunismu nebyly v ČR prázdné regály v obchodech jako v Polsku, ani tam nedošlo k postkomunistické hospodářské katastrofě

jako v Bulharsku. Češi jsou příliš rozumní a většina z nich netouží stěhovat se do vedlejšího okresu a nechtějí emigrovat, ani když jsou nezaměstnaní. Zatřetí, český nacionalismus byl vždycky příliš liberální a pokojný, aby to mohlo být pro Čechy ku prospěchu. V Irsku i v ČR je idea "konsensu", o níž se zmiňuje Kysilka, historicky zakořeněna v nevyslovené touze po národní jednotě. Avšak proměnit starodávné nacionalistické myšlení v ryzí zlato pružného, moderního společenského konsensu není zrovna lehké. V Irsku se však tato transformace musela uskutečnit. Charakteristická směsice irského nacionalismu, obsahující hodnoty venkovanů, romantický revoluční nacionalismus, náboženství a keltské mýty byla v padesátých letech tohoto století natolik archaická, že musela přijít změna. Ani v politické atmosféře pod tlakem, jaká existuje v Severním Irsku nemůže dlouhodoběji přežít nacionalismus založený na obětech a na věčném boji jako seriózní politická ideologie. **A co tedy český model?** Avšak neustálé české sebezahleděné spekulace o sobě a o národním charakteru Čechů - je to nacionalistická posedlost, již si ani mnoho Čechů není vědomo - zdá se, budou pokračovat donekonečna. Naštěstí Češi nikdy nemuseli odstraňovat z politiky střelné zbraně, tak jako Irové. Ale jestliže nemá být zredukována debata o politických a hospodářských problémech na občasně hledání nového kompletního zahraničního vzoru, je zapotřebí omezit narcistní, sebezahleděnou provinčnost, která stále ještě charakterizuje české sdělovací prostředky i politickou a intelektuální debatu v ČR.

Irak vyhostil pracovníka OSN za ohrožování země sarančímí vejci

Novozélandčan Ian Broughton, který likvidoval v rámci programu OSN v severním Iráku u miny, dnes odjel do Ammánu, protože Iráku ho vyhostil s obviněním, že v Iráku zakopával krabice s vajíčky sarančat. Iráku dal OSN v úterý 72 hodin k tomu, aby odvolala tři cetiletého Broughtona, který údajně "kladl" vajíčka sarančat v dubnu u města Chánikin poblíž hranice s Íránem. Žádné důkazy vša k Bagdádu nepředložil.

RESPEKT c. 30 - 19. -- 25. 7. 1999

Architektura

Zánik na Letné

Restaurace EXPO 58 už v podstatě neexistuje. Koho dnes překvapí, že v posledních týdnech prošel zbytek bruselského pavilonu, restaurace EXPO 58 v Praze na Letné, další vlnou devastace? Plechové ohrazení ruiny je pryč a někdo vymlátíl skoro všechna zbyvajících okna. Většina lidí, kteří kolem projdou, nevernicně vystoupá po odkrytých schodech a zjišťuje, co z kdysi slavné budovy ještě vůbec zůstalo. Místo cinkání příboru a zvonění sklenic jim do ticha pod vlastními chodidly skřípe jen rozbité sklo. Neporádek a hromady trosek podivně kontrastují s pečlivě strážným trávníkem v jejich okolí. Jako kdyby tu byl úmysl nechat to, co z restaurace zbylo, jako pomník naší neschopnosti či neochoty bránit svou vlastní minulost. V roce 1958 nikdo netušil, že tuto stavbu architektu Františka Cebra, Josefa Hrubého a Zdenka Pokorného čeká více než třicet dlouhých let aktivního života. Byla totiž navržena pouze pro světovou výstavu a teprve úspěch československé expozice byl příčinou toho, že obe bruselské budovy, samotný výstavní pavilon, který počátkem devadesátých let na Výstavišti vyhořel, a přilehlá restaurace, o které je rec, byly přeneseny do Prahy. Restaurace EXPO 58 se stala jakýmsi modernistickým gesamtkunstwerkem.

Současné s návrhem budovy vznikla nejenom její výzdoba, ale i veškeré vnitřní vybavení včetně nádobí a ubrusu. Světové výstavy byly vždy příležitostí ukázat se světu, součástí expozic byla vždy tu otevřenější, tu skrytejší propaganda, která se ale paradoxně mohla stát velkorysou příležitostí pro avantgardní umělce. Restaurace EXPO 58 je nejenom výjimečně krásná stavba, ale česká architektura se v ní poprvé významně vrátila k tomu, co musela opustit před válkou, a dále rozvinula to, co bylo násilně přerušeno stalinskou architekturou. Je vlastně charakteristické, že se z naší účasti na světové výstavě v Bruselu nejděle zachovala právě restaurace. Ideologie a programovost je zapomenuta ve jménu dobrého jídla a pití, asketický konstruktivismus byl vystrídán milým požitkářstvím. Restaurace, ale i pozdější tzv. bruselský styl se staly jakýmsi modernistickým biedermeierem; byl zvláštním okouzlejícím způsobem zdobný a jeho hlavní funkcí se stala služba krotkému socialistickému blahobytu. Jako kdyby bruselská restaurace symbolicky označovala moment, kdy se tradice levicově orientovaná česká avantgarda definitivně odvrátila od masové utopických programů, kterých najednou už nebyla zapotřebí. Její význam možná leží právě v tom, že označuje definitivní ideový rozchod s predválecnou avantgardou, je avantgardou bez třídního boje a bez sociálních hesel. Jestliže velká část meziválečné architektury vznikala z rozporu mezi masami a elitou, mezi "buržoazií" a "proletariátem", pak je EXPO 58 první autentickou architekturou vzniklou ve společnosti, která podobné dělení halasne odmítala a starou buržoazii skutečně úspěšně zlikvidovala. Vzniká v situaci, po které meziválečná avantgarda vlastně toužila, ale jejíž realita byla plná nečekávaného rozčarování a zklamání. Kde jinde by bylo lepší místo k zamyšlení nad paradoxním osudem, či dokonce tragédií naší avantgardy než právě v této luxusní restauraci nad Prahou? Nový primátor Prahy architekt Jan Kasl v rozhovoru pro časopis Reflex (c. 23/99) konstatuje, že je v tomto meste mezi současnou architekturou hned několik kandidátů na památkově chráněné objekty. Smutnou ironií ale je, že tento primátor podedil mesto, ve kterém jsou památky moderní architektury na prodej, stávají se předmětem obchodních spekulací a nakonec i podléhají zkáze. Restaurace EXPO 58 byla před osmi lety prodána v malé privatizaci údajně za 42 miliony korun a během následujících let několikrát změnila majitele. Jdeme-li se nyní na ruinu podívat, pochopíme, že to, s čím se tu obchodovalo, nebyla asi ani tak samotná stavba, ale její unikátní poloha v Letenských sadech. O současném smutném stavu restaurace EXPO 58 v posledních letech vyšla celá rada článků, chátrající objekt se stal vdecným a fotogenickým tématem. Je to ale bohužel jen další důkaz toho, jak je tisk sám o sobě bezmocný, jak pouhé upozornění na nepravost má nulový efekt. Lze proto doporučit udělat si malý výlet na Letnou. Opakujte si stále dokola: Nikdo za nic nemůže. Nikdo nepochybil v úředním postupu. Nikde se nestala chyba. Nikdo není odpovědný. Nic s tím nejde dělat. Nic se vlastně nestalo. Jen restaurace EXPO 58 už v podstatě neexistuje. Tomáš Pospiszyl (Autor pracuje v NG.)

Oznámení Českého Generálního konsulátu v Sydney:

Vážení krajané,
Dovolte, abych Vás informoval, že ve dnech 27. a 28. srpna 1999 se bude konat první kolo doplňovacích voleb do Senátu parlamentu České republiky ve volebním obvodu číslo 27–Praha 1. V těchto doplňovacích volbách jsou oprávněni volit všichni státní občané ČR, kteří nemají trvalý pobyt na území České republiky. Na základě svého podnětu budou zapsáni obvodním nebo místním úřadem volebního obvodu č.27 – Praha 1 do tzv. Zvláštního seznamu voličů, nebo budou přímo v den voleb zapsáni do výpisu ze zvláštního seznamu voličů, pokud se v den voleb dostaví do volební místnosti. Podmínkou je prokázání totožnosti a státního občanství ČR (zpravidla cestovním dokladem ČR),...

JUDr. Ivan Záleský, generální konsul.

● Jaromír Kostka

Dnes jsem se dozvěděl zprávu, která mne zaskočila a zarmoutila současně: v Darwinu minulý týden zemřel pan Jaromír Kostka. Podle stručné informace, kterou mi poskytla jeho spolupracovnice, zesnul náhle a klidně.

Je teď zbytečné si vyčítat, že jsem trochu neurychlil svou nynější cestu do Austrálie a mohl s ním tak alespoň pohovořit po telefonu a dát k lepšímu pár anekdot, které měl tak rád. Doufám jen, že měl alespoň příležitost potěšit se těmi, které jsem mu před časem poslal z Česka po internetu.

S panem Kostkou jsem se seznámil, nejdříve telefonicky a později osobně, záhy po mém příjezdu do Austrálie v roce 1993. Brzy jsme zjistili, že máme celou řadu společných zájmů, od historie přes již zmíněné vtipy až po politické dění, ať již v České republice či v Austrálii.

Uměl poutavě vyprávět a s nadhledem svého věku a zkušeností a s obdivuhodným smyslem pro humor rád líčil příhody, které potkaly především Čechy, ale i příslušníky jiných národů, tam nahoře v Severním Teritoriu.

V dobách, kdy přicházela do Austrálie první vlna československých pouťovníků, působil pan Kostka jako tlumočnický soudce, kam se občas někteří z nich dostali. Je samozřejmě, že při tom posbíral celou řadu veselých i méně veselých historek, které pak při nejrůznějších příležitostech dával k lepšímu.

I v letech pozdějších pomáhal jak české komunitě v Darwinu a okolí, tak i dalším lidem, kteří pomoc potřebovali. On sám a později jeho firma se starala o daňové záležitosti mnoha krajanů, celé řadě Čechů i občanů jiných národností dával cenné rady při vyřizování agendy spojené s přistěhováním do Austrálie.

Jeho dům, byť neoplýval zrovna úzkostlivým pořádkem, byl vždy velmi pohostinný a v posledních letech v něm často přebýval někdo z příbuzných či známých, které k sobě zval z Čech na návštěvu. A jak už to v životě chodí, ne vždy se „Jerry“ Kostka, jak ho nazývali Australané, dočkal za své skutky vděku.

Jeho velkou vášní bylo sázení na koničky. Pamatuji se, že jednou uzavíral sázky po faxu i z rybářské

stanice, kam nás s rodinou pozval a dopřál nám neopakovatelný rybářský zážitek. Při tom neustále kouřil jednu cigaretu za druhou a tato druhá vášeň se mu nakonec stala osudnou.

V našich vzpomínkách zůstane pan Jaromír Kostka zachován jako jeden z nejvýraznějších představitelů české krajanské komunity v Austrálii, ale především jako hodný, obětavý, sečtělý, inteligentní a věčně veselý člověk se vzácným smyslem pro humor a řadou všestranných zájmů. Nechť odpočívá v pokoji.

RNDr. Jaroslav Suchánek, bývalý velvyslanec

Sydney, 8. července 1999

LESK JIŽNÍHO KŘÍŽE

Náš bohatýr z Mukačeva

Emil Koroščenko se zasloužil o vlast. Cože, Emil? Jó tady ten v Sydney?

Mezi dubnovou travičkou v parčících kolem curyšského jezera byly ještě plástve starého sněhu a na Bahnhof Enge to pěkně ten večer foukalo, když se mi Kamil zničehonic vytyčil s tím svým příspěvkem. V tý Austrálii, povídá, v tý Austrálii květy prej nevoněj, ptáci nezpívají a ženy nemilují. To mi dal k dobru Kamil a pak už jsem se z okénka pařížského rychlíku jen naposled díval na skupinku kolegů měnící se v sychravec večeru v malou tečku.

Teď se ten námořní kolos ale zastavil a ukazoval přídi mezi jižní a severní hlavu hlubokého přístavu. Před námi tam někde v té temnotě ležela rozprostřena Sydney. Po šesti týdnech okoušení vodstev planety Zeme byl člověk odhodlán se smířit s ledačím. Rozhodně člověk našinec a každým coulem vnitrozemec. Zpěv ptáků v našich úvahách ustoupil na místo předposlední. Bylo nějak kolem páté ráno a bylo frišno, ale několika z nás to nedalo a snažili jsme se z paluby proniknout mezi chabými světly kynoucími z pevniny dál do budoucna. Musila to být noční světla Manly a Watson's Bay, ale kdo měl tehdy ponětí... To bylo Léta Páně tisíc devět set padesát.

Byl červen a až nějak kolem sedmé se začínal rodit ten zážitek. Povstávala kolem nás zora. V překladu Homéra Otomara Vaňorného to byla Zora úsvitorodá růžovoprsatá a jak se z dalekého obzoru na východě začaly paprsky slunce dotýkat hladiny a skal, počala se před námi protahovat ranní Sydney ve své plné kráse jednoho z nejsvědnějších přístavů našeho světa. Orontes, teď už vedená několika lodivody, zvolna vplouvala do něčeho, co se nám v té ranní záři zdálo být růžovou zahradou obřích rozměrů. Middle Head, Rose Bay, Neutral Bay, Double Bay, Kirribilli, Levender Bay a po triumfálním příjezdu pod mostním symbolem tehdejší Sydney loď zakotvila v Pyrmontu. Zakotvila. Zakotvila jsme. Klid, bože klid. Nepohyb. Takové to více méně mírné, ale někdy i divočejší pohupování bylo konečně za námi a bratr žaludek to kvitoval s uznáním.

A jen se bratr žaludek vzpamatoval z toho mořského svízele, ihned si opět osvojil národu kaprála a rozkázal: JÍST. Lodní kuchyně odlpula, na

homérovské hexametry si žaludek nepotrpí, Odusea Neodyseia, Otomar Vaňorný na něj neplatí. Takže vyhnout rukávy, a hodně vysoko. Bylo prostě třeba kroutit a našinec brzy vyslidil, že už se po Sydney I pěkně kroutí. V jedné z těch nádherně růžových zátok – růžových jen za toho rána – se kroutilo a kasa cinkala. Waldorf to nebyl, ba ani Šroubek a takový curyšský Dolder by takovému doupetí potvrzení o sounáležitosti nikdy nevydal. Byl to pajzl. Spíše pajzlík. Bylo to ale na ráně – dnes už by nikdo nevěřil, že to stálo tam, kde se dnes neřekne jinak než White City. Dívalo se to na Rushcutter's Bay a kraloval tomu Koroščenko Emil. To byl absolutní vladař té místnůstky, kterou proměnil ve zlatý důl. Jedlo se tam a pilo a snily se tam i sny.

První český zlatý důl v Sydney se tedy rozprostíral ne sice v srdci pověstného Crossu, bylo to spíše na jeho periférii, ale dolovalo se tam stříbro. Jinými slovy, stříbro doloval z našich kapes Emil Koroščenko. Ale ani tehdy už nebyl Emil jako Emil. Když vám Emil přinášel houbovou omáčku s půltuctem knedlíků, ani jeho vlastní palce neodolávaly svodům té omáčky. Ale nám hladovým Čížkům takové drobnůstky chuť na Emilovy výtvary nekazily a kazit nemohly. Kolem stolů – a ty se prohýbaly vepřovou, bramborovým salátem a těmi nejvoňavějšími českými omáčkami – sedávaly celé bandy mladých Čížků a šlechtou mezi nimi byli muži ze Sněžných hor. Těm padaly dukáty ze všech kapes, ti zaváněli přesčasem tehdy ani v Sydney netušeným a když tak jednou za měsíc tito otrlí kopáči tunelů a převaděči říčních koryt zavítali na Rushcutter's Bay, to se honem zabíjely další tucty nekrmených vepřů a dáma z King's Crossu vykračovaly ještě svižněji.

Emil Koroščenko dorazil do Austrálie jako jeden z prvních. Dostalo se mu nejlepšího školení, jakého se takovému českému businessmanovi vůbec mohlo dostat. Přestože nebylo vždycky snadné pochytit význam jeho mukačevské češtiny, Emilův elán, energie, a elementární smysl pro vytřískávání grošů, z bratra Koroščenka brzy dělaly jakéhosi českého grófa v Sydney. Ne-li v Sydney, rozhodně v Ruscutter's Bay. Ale pozor, Emil nebyl zloděj. Emilovy porce odpovídaly těm ten and six, deseti šilinkůma šesti pencim, to bylo tehdy běžné platidlo za jednu mohutnou českou porci bez piva. Emilova široká tvář se většinou šťastně usmívala. S Emilem se nikdo nehádal. Emil byl náš pard. Jeho zákazníci byli poněkud mladšího vydání, Emilovi mohlo být kolem nějakých těch čtyřiceti. A Emil byl vazba. Jednou ho tři musili přidržovat, aby nerozsápal jistého úředníka z berního úřadu, jemuž se náš restaurátér chystal vyčistit chrup od přebytečných řezáků. Lekce z daňových příznání nebyly Emilovým forte.

Koroščenko Emil nebyl ovšem jen proslulým majitelem české krčmy. Emil slyšel jako všem v Sydney známá těžká váha a pondělní noviny přinášely I záběry z jeho nerestaurátérských akcí. Volný styl byl Emilovou doménou- a představte si tehdy v těch letech, když se australské večerníky dostaly na kobylku československému obru z

Podkarpatské Rusi, a když on žurnalistům svou mukačevskou angličtinou přibližoval ty nejdelikátnější body svých tažení. Jeho krčmička nebyla ušetřena a byla I jakýmsi výstavištěm Emilových mezinárodních úspěchů. Byly tam I rarity: po návratu z indického turné si Emil přivezl zlatem svítící pohár, ale při bližší prohlídce se ukázalo, že na něm bylo vyryto „For Reeslink“. Pohotovému Emila pak prohlašoval, že indická angličtina má své charakteristiky.

Emil byl nejen vazba. Byl dokonce příslušníkem československé zahraniční armády. Asi té východnější, ale byl. Ale copak všechno to, hospoda, poháry, palce v omáčkách. Jednou z největších atrakcí jeho podniku byly jeho čísnice. Sem tam I číšník, ale ty nežhavější pohledy samozřejmě patřily servírkám. Byly to čísnice většinou výpomocné, číšničina jejich původním povoláním jistijistě nebyla, ale Emilovy servírky – to byl desert, to byl o, to byl předkrm, to bylo prostě něco, a pokud se vyskytla nějaká z našich krajů, dlouho u Emila nevydržela. Nevím proč, ale derou se mi na jazyk teď ta známá slova o tom, jak v kouři a čmoudu pletence oudů mačkají tělo na těééé. Ale nemylte se, laskominy si nechte zajít, v Emilově podniku sice sem tam nějaká romance začít I mohla, ale mezi výpomocnými číšnicemi a výpomocnými lámači žuly ze Sněžných hor se pod bedlivým dozorem Emilovým nedostal člověk dál než k nějakému tomu výraznějšímu mrknutí během večerních hodin.

Až jednou. Až jednou noviny ohlásily zápas mezi Emilem a King Kongem. Sydney vřela. Vřela I krčma v Ruscutter's Bay. Noviny přinášely výroky King Konga – neručím za to, ale vlastním jménem asi Lasz Andrassyho – a ovšem I Emilovy, co a jak bude, kdo a jak koho rozseká. Rozsekal. King Kong Emila. Uhodil s nám hned v prvních třech minutách z přiměřené výše o rohožku, něco mu někde zlomil a tak končil Emil jako volný stylař. Končila, někdy už v padesátých letech I Emilova krčma – ale jen Emilova. Pokud jste nabyli dojmu, že Emil byl jediným českým velkorestaurátérem, mýlíte se... To už sem ale teď nepatří.

Květy že v Austrálii nevoní? Ptáci že nezpívají? Ženy že nemilují? Ale to tenkrát nebyl čas na to, co komu voní a nevoní. Po ptálách, podle jiného českého rčení, po ptákách sice nebylo, ale nebyl na ně čas a kromě toho tehdy mezi české mládence neproskočilo, jaký je druhý význam podstatného jména „bird“. O způsobu milování žen by se psát dalo, ovšemže by se dalo, ale je to pole působení značně nebezpečné, minami všech kalibrů proseté. V australské literatuře se o tom nedočtete, a vůbec se tam nedočtete o tom, kdo koho co a jak učil. Čestí mládenci se však ve svých volných chvílích nenudili přespříliš. Jo, to byl ten rok padesát...

(Bořek Šindler)

DIRECTORY NOVINY

Volume 1 Issue 1 ČTRNÁCTIDENNÍK PRO KRAJANY V AUSTRALII A OKOLÍ

Srpenec 1999

5A

PŘÍLOHA

Slovo vydavatele:

Od vydavatele:
Velice rádi zde též vložíme
vaše inzeráty, včetně osobních
jako jsou seznámení, hledají,
koupí, atd.

TRADE DIRECTORY

NSW

Vlad Řehořek - tel. 02 9452 2714,
ELEKTRIKÁŘ - Forestville..
(průmyslová a domácí el. instalace a její
opravy, communications, data cabling,
atd.)

Ivana Hradecká, tel. 02 9626 5463,
52 Lyall Ave., Dean Park, 2761,
(CUKRÁŘKA, české zákusky a dorty).

MUDr. Jarmila Hybš,
tel. 9389 5988
PARK FAMILY PRACTI
CE,

2a Hollywood Avenue, Bondi Junction,
2022

Dr. Stanislav Hurbis - tel. 9399 3589
ZUBNÍ LÉKAŘ
69 Arthur Street, Randwick,
mobil - 041 206 4202
obedněte se na výše uvedená čísla,
otevřeno i v sobotu dopoledne.

Mirek Turek tel. 02 9757 4381
Opravy a prodej psacích nových i
rekondišovaných. Prodej příslušenství na
tiskárny a psací stroje: laser toners, ink
cartridges, ribbons

Roger's Cafe, tel. 93000 342,
152 Campbell Parade, Bondi Beach
otevřeno v zimní sezoně:
od 7.30 do 17.00 hodin
česká a slovenská obsluha, výtečné
snídaně a obědy.

Pro odběratele novin je inzerce (v rozsahu
šesti linek) v Trade Directory AU\$46.00
na rok, s možností průběžných úprav
zdarma.

Community DIRECTORY

**Czech Chamber of Commerce
Australia Inc.**
198 Greenhill Road, Eastwood, SA 5063
tel: 08 8406 1676

**Australská Slovenská Obchodná
Komora.**
POBox 587, Ryde NSW 2112
www.asok.org
puket@idx.com.au
fax.: 02 9972 4703

JB Studio

P.O.Box 89., Hindmarsh, 5007
tel., 08 8346 4181

TASMANIA
**Czech and Slovak Association in
Tasmania,**
144 Pottery Road., Lenah Valley, 7008

VICTORIA
Sokol Melbourne,
497 Queensberry Street, North
Melbourne, 3051
tel.,:

WESTERN AUSTRALIA
Czech and Slovak Association in WA,
P.O.Box 486, West Perth 6802,
tel: 08 9370 1205

NEW ZEALAND
**Český a Slovenský klub na Novém
Zélandě,**

Potřebujete poradit s Internetem?

Chcete:

- udělat vaši vlastní
Internetovskou stránku?
- psát česky na Vašem
počítači?
- poslouchat Radio Praha,
Radio Country na Vašem
počítači?

Rádi Vám pomůžeme a poradíme.

zavolejte nám: 0414 540 465

Ricardo

ricardo@ans.com.au

Za stejnou cenu 4 stránky navíc!

ACT
Czechoslovak Club of ACT,
POBox 1488, Canberra ACT 2601
18 Shropshire St. Queanbeyan
vydává věstník **Beseda**
otevřeno v sobou. 1 - 5pm.

NSW
**Czech Australian Artspectrum
Association,** tel., 02 4367 0265, fax.: 02
4367 2306,
31 Blackbutt Road, French Forest, 2086
vydává umělecký časopis Spectrum,
Czechoslovak Country Club,
320 Devonshire Road, Kemp's Creek,
2171, tel. 02 9606 0904
otevřeno: pátek, sobota, 5pm do 9pm,
neděle od 12 do 6 pm.
Sokol Sydney
16 Grattan Crescent
French Forest, 2086
tel.: 02 9452 5617
vydává Věstník

České Aerolinie,
Suite 808/9, Australia Square Tower,
Sydney
tel. 02 9247 6196

Konsulát Slovenské republiky,
Miro Kollar, honorární konsul,
Level 42, Gateway
1 Macquarie Place
Sydney, 2000
phone/fax: 9251 8688
otevřeno: Pondělí až pátek
od 9.00 do 17.00.

QUEENSLAND
Československý klub v Queenslandu,
25 Upfield St., Burbank, 4156
tel., 07 3343 3489,

SOUTH AUSTRALIA
Československý klub v SA,

P.O.Box 27 332., Wellington
tel., 478 2177
fax.: 478 2177
Gus.knot@xtra.co.nz

SBS Radio

Vysílá v češtině od 21 do 22 hodin a ve
slovenštině od 22 do 23 hodin na
celonárodním okruhu na vlnách:

Adelaide	FM 106.3
Brisbane	FM 93.3
Canberra	FM 105.5
Darwin	FM 100.9
Hobart	FM 105.7
Melbourne	FM 93.1 AM 1224
Newcastle	AM 1413
Perth	FM 96.3
Sydney	FM 97.7 AM 1107
Wollongong	AM 1485
Young (NSW)	FM 98.7

Každý čtvrtek ráno v 9 hod od 9 do 10
hodin, pouze na vlnách Sydney.

PŘEDPLATNÉ:

na rok = AU\$ 46,80

na půlrok = AU\$ 25,00

vyplňte šek na jméno NOVINY

a spolu s adresou na kterou noviny
zasílat, jej zašlete na adresu:

**The Wentworth Bldg., B.62
Uni. of Sydney 2006**

Zveme Vás na
nezapomenutelnou
dovolenou..

Magnetic Island

**Ostrov věčného léta,
romantických zálivů, zlatých pláží
a kokosových palm: 8 km z
Townsville v severním
Queenslandu, o rozloze 52 km2 a z
větší části národní park.** Tento
ostrov poskytuje všechny městské
služby, obchody, 15 výborných
restaurací, 4 turistické rezorty, golf,
tenis, plachetnice, procházky
panenskou přírodou národního
parku.
Zábava pro dospělé i děti - koupání
po celý rok.

BEACHSIDE PALMS HOLIDAY U NITS

7 the Esplanade, Nelly Bay,
Magnetic Island

Moderní, kompletně vybavené dvou-
a jednopokojové byty na pláži Nelly
Bay s panoramatickým výhledem na
moře.

Na požádání Vám zašleme foto-grafi
e a reklamní letáky.

Navštívíte-li nás v Rose Bay, promít
neme Vám také video.

**Βψτ προ 2-4 ηοοστν Ε350,
προ 5-7 ηοοστ | Ε450 ζα τ | δεν.**

Brožury a informace dodá:

Frank Baychek (Bejček)
7 Wilberforce Avenue, Rose Bay,
NSW 2029

Telefon: (02) 9371 9164

Fax: (02) 9388 2183

email: transworld@one.net.au

Wep page:

<http://www.magnetic-island-qld.com>

CO BUDE NOVINY

Volume 1 Issue 1 ČTRNÁCTIDENNÍK PRO KRAJANY V AUSTRALII A OKOLÍ

Srpenec 1999

5B

PŘÍLOHA

Slovo vydavatele:

Rádi bychom nabídli prostor v těchto novinách organizacím, klubům atd. aby mohli informovat o připravovaných akcích.

PROGRAM na SRPEN

ACT

Czechoslovak Club of ACT,
POBox 1488, Canberra ACT 2601
18 Shropshire St. Queanbeyan
vydává věstník **Beseda**
otevřeno v sobou. 1 - 5pm.

NSW

Czech Australian Artspectrum Association, tel., 02
4367 0265, fax.: 02 4367 2306,
31 Blackbutt Road, French Forest, 2086

Katolická mše

V neděli 8. a 22. srpna v 11,30 hod
Kostel sv. Františka, Albion Street, Surrey Hills.
V neděli 29. srpna v 11 hodin
V Czechoslovak Country Club v Kemps Creek.
P. František Pěňčík, tel. 9361 5225

Sokol Sydney

16 Grattan Crescent
French Forest, 2086
Info p. jelinek tel.: 02 9529 8457
Sobota 28. srpen od 20,00 hodin
Vepřové hody, k poslechu a k tanci harje hudba Vojty
Činy.

Casula Powerhouse Arts Centre

1 Casula Road, Casula
tel. 9824 1121
Pátek 20. srpna
Slavnostní otevření výstavy obrazů paní Marie Jeníkové
Výstava je od 17. do 29 srpna.

QUEENSLAND

Československý klub v Queenslandu,
25 Upfield St., Burbank, 4156
tel., 07 3343 3489,
Sobota 7 srpna. od 18,30 hod.
Taneční večer k tanci harje" Livio
Informace pani Pospichalova, M. 3349 2892.
Neděle 15 srpna v 11,00 hodin
Katolická mše,
Po mši následuje nedělní oběd.
Neděle 22. srpna
Bar-Be-Que.

Oznámení Australského Červeného kříže

Tel.: 1800 812 028 neb 02 9229 4143, 4233
Hledá se
SPRINGER, OTTO
Narozen ve Zruči 30. 7. 1943
Jmeno otce: Otto, matky: Zdenka roz.Fialová
Poslední známá adresa:
18 Illawra Parade, Beverly Hills, 2209

JAKO INTELIGENTNÍ ZAVÍDÍM VÁM, PROSTÝM LIDEM, SCHOPNOST
PŘEZNANĚ VYJADŘIT ADEKVÁTNÍ ODRÁZ OBJEKTU SUBJEKTEM.

RADIO SBS a ČESKÁ REDAKCE V SYDNEY.

zvou v nedeli 22.srpna do sportovního
areálu GRETA (na dálnici New England
Hwy, blízko Maitlanduasi 40Km od
Newcastlu do vnitrozemi)
od 10:00 do 16:00

vsechny krajany na celodenni
oslavy 50. VYROCI

TÁBORA GRETA

Oslavy, které pořádá RADA
ETNICKÝCH KOMUNIT v Australii a
kterí zahájí ministr pro imigraci
PHILLIP RUDDOCK, budou ze
sportovního areálu GRETA živě
přenášet od 9:00 do 16:00 jednotlivé
redakce Radia SBS.

Česká redakce by ve svém
vyhrazeném vysílacím čase od 15:00
do 16:00 uvítala pamětníky tábora
GRETA, kteří by se rádi podělili o své
vzpomínky s posluchači. (Ať už přímo
na místě či třeba telefonicky nebo
písemně.)

Ať žijete momentálně v jakémkoli
koutu Australie, spojte se, prosím,
neprodleně s naší redakcí v Sydney.

Adresa: Czech Program
RADIO SBS SYDNEY
Locked Bag 028
CROWS NEST NSW 1585
TEL: 02/9430 2723
FAX: 02/9438 1114
Email: ikad@sbs.com.au

PRO ZAJÍMAVOST NĚCO MÁLO Z HISTORIE TÁBORA

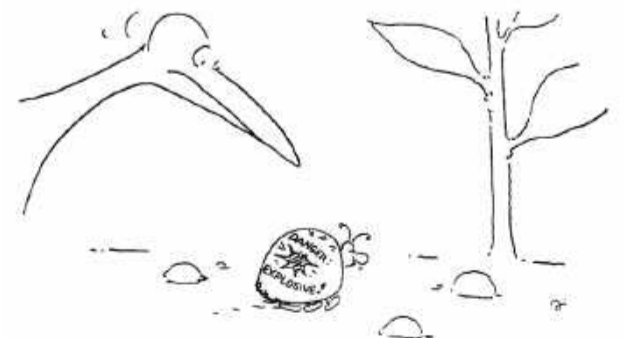
GRETA byl druhý největší tábor pro čerstvé
přistěhovalce, v němž našli nejdříve svůj
dočasný domov pováleční běženci z
Estonska, Lotyšska, Polska, Ukrajiny,
Československa, Jugoslaviie, Litevska a
Ruska a později následovali Němci, Italové,
Rekové a Madaři. Tábor vznikl na místě
bývalého vojenského prostoru v roce 1949
a v jeho nejintenzivnějších letech v něm
přebývalo až 10 tisíc lidí. Podle statistických
udajů táborem GRETA prošlo více než 100
tisíc budoucích Australanů. Jeho historie se
uzavřela v roce 1961.

Od vydavatele:

Redakce těchto právě vznikajících
novin hledá spolupracovníky,
dopisovatele s TAS, QLD, N.T, V, SA,
NZ v jazyce slovenském, českém,
moravském i slezkém.

Hledáme spolupracovníky, kteří jsou
ochotni přepisovat dopisy čtenářů do
počítače.

RESPEKT c. 30 - 19. -- 25. 7. 1999

Minulost, jež nezmizela Nolteho analýza fašismu

Bouřlivá reakce na knihu amerického historika Daniela Goldhagena o úloze německé společnosti při pronásledování židovského etnika poměrně nedávno jasně ukázala, že diskuse o historické zodpovědnosti německého národa za nacismus, a tím pádem i holocaust zdaleka není u konce. Argumenty, které se objevily na obou stranách, připomínaly debatu, která se rozproudila za značného zájmu veřejnosti již v roce 1986 a do povědomí vstoupila jako spor historiku (*Historikentreit*).

Bitva historiků

Hlavním protagonistou byl berlínský historik a filozof Ernst Nolte (1923), který ve *Frankfurter Allgemeine Zeitung* uveřejnil článek *Minulost, která nechce minout*, v němž zopakoval své dřívější teze (zveřejnil je o šest let dříve) o "genetické spřízněnosti" obou velkých totalitních systémů 20. století, komunismu a nacismu. V roce 1980 nevyvolal Nolte žádné pozdvižení možná proto, že v bonnské vládě seděli sociální demokraté, kteří zdůrazňovali odpovědnost Němců za válečné hrůzy. Mezitím však proběhla změna vládní koalice a Nolteho vyjádření se stala katalyzátorem vášnivě diskuse. Asi největší rozruch vyvolal Nolte tvrzením, že Osvětim pro něj nepředstavuje poslední etapu německého antisemitismu, ale je "reakcí na ničící předobraz ruské revoluce". Noltemu se jednalo především o zasazení nacionálního socialismu do vývojové etapy evropských dějin a nabídl srovnání se stalinským terorem, jenž odnímal práva menšinám a likvidoval vesnické střední vrstvy. Nacisté podle Nolteho pouze nahradili sociální východiska genocidy rasovými. Článek samozřejmě vyvolal rozsáhlou polemiku, do níž se postupně zapojili přední filozofové, politologové, sociologové a historici. Jeden z nejostřejších kritiků Nolteho úvah, frankfurtský filozof Jürgen Habermas, obvinil Nolteho z relativizace fašistického systému a snahy revidovat pohled na třetí říši, aby zbavil Němce odpovědnosti za hrůzy holocaustu. Ačkoli Nolte nikdy nepochybně vyjimečnost fyzické likvidace židovského etnika, jeho vyjádření skutečně mohla vyvolat pocit, že se snaží omlouvat Hitlerův antisemitismus, což byla citlivá otázka zejména v případě dosud žijících židovských obětí vyhlazovacích táborů. Diskutabilní je v této souvislosti i Nolteho přirovnání křesťanského antijudaismu coby předobrazu nacistického řešení židovské otázky. Po této polemice byl Nolte označen za pravického nacionalistu, pro část vědeckých kruhů přestal být přijatelný a jeho renomé poněkud kleslo. V konečném důsledku však "spor historiku" přispěl k posunutí výzkumu nacistické vlády na ryze vědeckou rovinu a naznačil německé společnosti cestu, jak se vymanit z pocitu kolektivní viny za nacismus, k níž se zejména mladá generace staví stále kritičtěji. Český čtenář, který znal Nolteho dílo pouze zprostředkovaně, si konečně může udělat vlastní názor díky překladu jedné z jeho nejdůležitějších prací *Fašismus ve své epoše*, která stojí na počátku jeho vědecké práce a zásadním způsobem přispěla ke světové proslulosti autora. Kniha vyšla již v roce 1963, tedy v době,

kdy v rámci sociálních věd sílil zájem o zkoumání fenoménu fašismu, jenže jeho různé výklady příliš nepřispívaly k pojmovému vyjasnění. V živé paměti máme například marxisticko-leninskou teorii, která hovořila o úzkém propojení kapitalismu a fašismu. Marxisté nerozlišovali mezi ryze vojenskými diktaturami (jako byly například vlády různých jihoamerických junt) a totalitním systémem jedné masové strany -- všechno byl fašismus. Nemarxistické interpretace se zase zabývaly fašismem z hlediska morální krize evropské společnosti (Benedetto Croce či Golo Mann), z psychologického hlediska jako "útěkem před svobodou" (Erich Fromm) nebo jej s využitím freudismu pojímali jako plod "sexuálního útisku" (Wilhelm Reich). Vždy šlo pouze o úzce vymezenou perspektivu zkoumání. Hlavním přínosem Nolteho práce zůstává, že pojem fašismu přenesl z roviny spekulativních teorií do prostoru vědeckého výzkumu. Při charakteristice fašismu zaměřil Nolte pozornost na zdroje, z nichž tato ideologie čerpala, a největší váhu přisoudil filozofickému zkoumání, ovlivněnému studiem fenomenologie u Martina Heideggera. Fašismus chápe jako fenomén úzce svázaný s meziválečným obdobím krize institucí liberální parlamentní demokracie, jež skončila vojenskou porážkou nacistického režimu v roce 1945. Jak sám zdůrazňuje, "bylo by jen těžko myslitelné, aby podobná struktura byla možná v jiné epoše a v jiných podmínkách". Zároveň připomíná, že se jednalo o dlouhodobý jev, nikoli o náhlou reakci na momentální politickou situaci, jak se někdy fašismus interpretoval. Snaží se jej vyložit v souvislosti s vývojem části evropského myšlení na přelomu století, s kritikou racionalismu, osvícenství a reforem započatých Francouzskou revolucí. Počátky rasové motivovaného antisemitismu spojuje s britským filozofem Houstonem Chamberlainem a francouzským filozofem Gobineuem.

Ke kořenům

Genezi a mnohovrstevnatost fašistické ideologie Nolte demonstruje na třech typických představitelích fašistických hnutí poválečného období, francouzské *Action française (AF)*, italském fašismu a německém nacionálním socialismu. Roztřídění jednotlivých fašistických hnutí by si ale přece jen zasloužilo hlubší rozbor. Nepochybně by se dalo podrobněji hovořit i o rakouském stavovském experimentu (tzv. austrofašismu), v němž se propojily prvky katolického sociálního učení encykliky *Quadragesimo anno*, nacionalismu a autoritativní podoby vlády (o potřebě svébytného zkoumání rakouského fašismu například hovoří další z významných badatelů fenoménu fašismu, americký historik Francis L. Carsten).

Nolte vykresluje tři zmíněná hnutí v jejich jedinečnosti a současně vyzdvihuje charakteristické rysy, které platí pro všechny typy fašismu, aniž by sklouzával k povrchnímu zobecnování. Ve francouzském fašismu, jehož typickým představitelem je právě hnutí AF, se spojovaly prvky rojalismu, nacionalismu a křesťanského konzervatismu, který však sloužil pouze jako nástroj vymezení proti liberalismu (zakladatel AF Charles Maurras se dokonce s určitou dávkou cynismu nazýval katolickým ateistou). Papež však antisemitismus rozhodně odmítl -- a to byl začátek konce tohoto směru. Při zkoumání systému italského fašismu se snažil vysvětlit jeho genezi na

základě vývoje Mussoliniho politických koncepcí. Ten na rozdíl od Hitlera nebo Maurras vyšel ze socialistického prostředí a tato zkušenost nepochybně formovala jeho výhledy. U Mussoliniho se také neobjevovala výrazná protizidovská averze.

Autor pochopitelně věnoval největší pozornost nacionálnímu socialismu. Věrný svému filozofickému přístupu neanalyzuje příliš jeho strukturu a příčiny, které vedly k nástupu Hitlera k moci, ani roli jednotlivých sociálních vrstev při proměně bezvýznamné politické skupiny do podoby masové strany. Nacionální socialismus se mu jeví jako syntéza předchozích směrů, zdůrazňuje příbuznost italského korporativismu a Maurrasových schémat o hledání společného nepřítele s Hitlerovými vizemi. Připomíná ovšem i typicky německé zdroje, konkrétně hovoří o inspiracích všenněmeckým hnutím v Rakousku. Podle mého soudu ale dostatečně nezdůraznil cíle německého pangermanismu, který již dávno před Hitlerem směřoval k expanzivnímu hledání životního prostoru na Východě.

V souvislosti s obecnou charakteristikou pak Nolte fašismus definuje na třech úrovních. Na první jej chápe jako jev uvnitř republiky a charakterizuje jej jako "antimarxismus, který usiluje o zničení protivníka pomocí radikální, a přece blízké ideologie a prostřednictvím použití téměř identických, a přesto charakteristicky přetvorených metod". Další rovínou je výklad pojímající fašismus jako "smrtelný boj suverénní, válečnické a v sobě samé antagonistické skupiny, která ve fašismu spatřuje samotný základ politiky". Za třetí základní znak fašismu, a zde Nolte přechází až do roviny mystiky, považuje jeho odpor k transcendentnu. Transcendenci přitom chápe jednak jako touhu lidstva po pokroku a svobodě, jednak jako duchovní snažení po uchopení absolutna. Všechna tři fašistická hnutí mají podle něj stejný odpor k modernitě, vedoucí k destrukci dosavadního společenského a hospodářského systému, a snahu o nahrazení individuality příslušností k mase.

A co u nás

V knize Nolte poprvé zveřejnil svou tezi o příčinném propojení komunismu i fašismu. Obe hnutí jsou podle neho reakcí na krizi liberální demokracie po 1. světové válce, kdy odpor proti liberalismu mel v rade státu své sympatizanty. Jeho názory na tuto problematiku přitom prošly určitým vývojem a svá tvrzení v průběhu let nekolikrát korigoval. Zatímco v 60. letech se spíše klonil k jedinečnosti fenoménu fašismu, později, po detailním rozboru fungování a příčin vzniku obou režimů, dospěl k pojmenování shodných bodu obou hnutí a výrazně je k sobě v teoretické oblasti přiblížil. Tyto skutečnosti, které vedly k již zmíněnému sporu historiku, podrobně rozebírá ve své knize *Der Europäische BCrgerkrieg 1917-1945*. Svým přístupem porušil tabu, které stále existuje v okruhu části západoevropských levicových intelektuálů, u nichž se projevuje sklon nesmířitelně odsuzovat fašismus a omlouvat komunistický teror (potvrzením je například reakce na nedávné vydání Cerné knihy komunismu).

Přes radu i protichůdných tvrzení přispěl Nolte nezanedbatelným dílem k analýze antidemokratického myšlení, které bylo u kořene fašistických diktatur. Lze doufat, že se záhy objeví i další tituly a oživí

diskuse o podobě totalitních a autoritativních systémů a možných zdrojů ohrožení demokratického systému. Němečtí historiografové věnují značnou pozornost hledání místa nacistické ideologie v německých dějinách. Často se tu střetají různé, ba protichůdné názory. Snahy zhodnotit podobně komunistickou minulost u nás zatím chybějí. Domnívám se, že je třeba začít klást mnohem naléhavěji otázky o místu komunistické totality v našich dějinách, o příčinách jejího vzniku, sociálních zdrojích a mechanismech fungování mocenské struktury komunistické diktatury. Je třeba stále oživovat reflexi naší nedávné minulosti a solidním vědeckým přístupem a diskusemi na veřejném fóru zbavovat tuto kapitolu života československé společnosti emocionálního nánosu. V současné době, kdy se pozvolna vytrácí historická paměť a volební preference skalních komunistů u nás stále rostou, by takový přístup rozhodně neškodil.

Jaroslav Šebek

Autor je historik.

Ernst Nolte: Fašismus ve své epoše.

Argo, Praha 1998, 695 str., cena

neuvedena.

30.07.1999

Policianti bez zákonov nestačia

(Lubomír Sedláčik)

Včera uviedol podpredseda KDH Vladír Palko, že Ministerstvo vnútra SR chystá od 1. septembra rozsiahlu reorganizáciu Policajného zboru SR. Okrem iných opatrení bude zrušených 25 z terajších 79 okresných riaditeľstiev. Zďaleka však nejde o jediný problém, trápiači rezort vnútra. Cieľom reformy je znížiť počet uniformovaných úradníkov a dostať ich medzi ľudí. Ide o zaiste správny zámer, veď vytváranie účelových miniokresov, ako sinekúr pre verných, bolo jednou z veľkých chýb minulej vlády. Nemožno však (podobne ako pri ekonomických opatreniach) nepoložiť otázku, prečo bolo treba čakať s v podstate organizačným opatrením temer rok po voľbách.

Momentálne dovolenkujúcu vládu SR nepriamo podpíchal aj predseda Demokratickej strany Ján Langoš, ktorého si pamätáme z funkcie federálneho ministra vnútra. Hovoril o urýchlenej potrebe zavedenia vízového styku s Ruskou federáciou, Ukrajinou a Rumunskom. Nemenej naliehavá je podľa neho potreba zmeniť legislatívu. Terajšie zákony napríklad neumožňujú vyhostiť cudzinca, ktorý prosto zahodí svoje cestovné doklady, a jeho krajina nevydáva náhradné. Toto je špecialitou najmä Číny a Vietnamu. J. Langoš optimisticky dodáva, že MV SR má potrebné informácie a vláda bude vraj rýchlo konať. Pri posudzovaní "operatívnosti", s akou doteraz 11-koalícia prijímala zákony a opatrenia, však ťažko pochopiť, odkiaľ čerpá šéf DS spomínaný optimizmus.

Napríklad iný problém môže úvahy politikov predbehnúť. Zatiaľ nikto z vlády nehovoril o naliehavej potrebe prijať farmársky zákon. Poľnohospodári len bezmocne čakajú, kedy, ako každý uplynulý rok, sa znesú horď Rómov na ich zemiakové polia. Polícia v dnešnej podobe zákonov v podstate nič nezmôže. Aj pri zadržaní zlodějov má právomoc udeliť iba pokutu za priestupok, ktorú "sociálne odkázaní" samozrejme nikdy nezaplátia. Tu môžu nastať viaceré nedobré možnosti. Roľníci niekde môžu vziať právo do svojich rúk. Alebo jednoducho budeme čoskoro musieť zemiaky dovážať za devízy. Na koho hrudi bude potom nariekať koalíčná ministerka financií, za zlú peňažnú situáciu štátu?

ŠAMANOVO DOUPĚ

Jak jsem vystrašil teroristu

Minaříka

(Pohádka na dobrou noc)

(Jan Kovanic)

Když jsme s rodinkou na dovolené, vždy si vyprávíme večer před spaním veselé příhody ze života. Protože dovolené už začaly a čeká nás dlouhý svátkový víkend, povím vám, věrným čtenářům, jednu takovou příhodu taky.

To bylo, milé děti, někdy v roce 1978 plus minus. Tehdy se vrátil z týlu nepřítelů do naší země člověk, který se stal slavným, protože byl každou chvíli v televizi i v rozhlasu. Dokonce i píseň o něm vznikla. Pan Laufer v ní procítěně vzdával dík kapitánu jménem Minařík. Tak se jmenoval ten hoch, který emigroval na Západ a pak působil jako nějaký čičmunda v českém vysílání Svobodné Evropy. Poté se najednou vynořil jako kapitán československé rozvědky na obrazovkách našich televizorů (tak to muselo být na konci roku 1979, protože televizi jsme předtím neměli).

Neohroženě se vytasil s nahrávkami telefonických hovorů s různými emigranty, kterými dokazoval - já vlastně nevím, co jimi dokazoval, ono to vypadalo, jako že se ti emigranti mezi sebou hádají - no vždyť to byli Češi, ne? Navíc ty pásky byly sestříhané, protože furt do nich na různých místech stejně štěkal stejný pes.

Minařík seděl v různých studiích, pouštěl ty pásky a říkal, jaké jsou hrozné poměry v té ošklivé Svobodce. Bylo to tak blbé, že panovaly domněnky, že to snad ani nemůže být žádný náš vyzvědač, ale byl.

Jak je Svobodka vošklivá jsme moc nevěděli, protože byla tak rušená, že nebylo slova rozumět. Což bylo proti mezinárodním telekomunikačním předpisům, jak našim papalášům o deset let později, někdy na podzim roku 1988, oznámil Miška Gorbačev, a od té doby se nerušilo. (Pamatujete si přece děti ještě na Mišku? Věřil že v přímým čestným souboji myšlénka se prosadí ta správná, ale myslel si, že to bude ta jeho, socialisticky demografická a splet' se.)

Ale ono se stejně rušilo! Tajně, aby se to Miška nedomákl. Ve 14. patře věže Ústřední telekomunikační budovy na Žižkově seděl pán a ten pozorně naslouchal rozhlasu. Když začali na Svobodné Evropě vysílat něco moc pravdivého, třeba Dubčekův projev, který držel u příležitosti udělení čestného doktorátu padovské tuším univerzity, tak ten pan soudruh zvedl telefon, který měl místo číselníku jen státní znak a řekl něco jako: "Hoši, jedem!"

A hoši naladili stanice, které vysílaly kousek vedle a vedlejší přirozené šumy, sesílili a pustili na nosném kmitočtu RFE. Takový fejdink jste neslyšeli! My jsme taky nic neslyšeli. Třikrát jsme chtěli Dubčeka vyslechnout, ale jak Saša spustil - konec, slovu rozumět nebylo. Ale nerušilo se. Jako.

Tak jsme poslouchali jako dřív Hlas Ameriky (Ivan Medek, Vídeň) a BBC (Julek Neuman, Londýn). Díky, angloameričani! Ty nerušily nikdy. Asi jim řekli, že kdyby je rušily, tak by jim na oplátku rušili Hvězdu a měly by po ftákách.

Ale zpátky k tomu hajzlíkovi. Minaříkovi bylo tak kolem třiceti, ale už měl plešku a takovou charakteristickou hnusnou bradu. To jsem ještě nevěděl, že co byl ve Svobodce, navrhoval svým šéfům v Praze únos Pecháčkových dětí a bombový útok na Radio Free Europe. Později to tam skutečně bouchlo, bylo několik těžce raněných, dodnes se nedokázalo, kdo měl v tom atentátu prsty. Pan Minařík prý tedy terorista není. Dosud snad má i rekreační hnízdo v nejpřísnějším vodárenském pásmu na Želivce, jako zasloužilá svině si to mohl dovolit. Nejspíš má i krásnou vilu poblíž Kavek a tu dostal možná už tehdy, kdy jsem ho vyděsil.

To bylo tak. Pracoval jsem tehdy v ZEZU Hloubětín a domů na Pankrác, kde jsme v té době bydleli, jsem se vracel metrem via stanici Sokolovská/Florenc. Zapíchl jsem se u neotvíraných (většinou) dveří, zahákl se jedním loktem za madlo sedadla a druhou rukou jsem četl. A jak tak čtu, sklouzl mi pohled na hlavu, patřící občanu, který seděl na kraji. Tu poměrně mladou plešku jsem už někde viděl! Přestal jsem číst a civěl seshora na toho nic netušícího chudáka. Brada, pravda, hnusná, ale je to on? Může být? Že by jezdil metrem? To se nebojí agentů CIA? To nemá ochranku? Nebo ho už vytežili a hodili přes palubu? Po několika stanicích jsem si byl jist. Civěl jsem na tu zrůdu shora a představoval si, jak do té lebky zarážím hřebek, jak ho mažu hovnama a podobně. Kde asi vystoupíš, zmete? Na Náměstí hrdinů, kde jsem normálně vystupoval, to nebylo. Nevadí, mohu dojet ještě na Mládežnickou/Pankrác, to mám domů stejně daleko.

A jak už jsem se připravoval k výstupu, vzhledl jsem k protějším dveřím... a zjistil, že se dívám Minaříkovi do očí! V zrcadle skel celou tu dobu pozoroval mé hřebkové a hovniskové pohledy, které jsem mu metal na leb. Tak úzkostný pohled, strachy ztuhlou tvář jsem nespátřil v žádném hororu. Ne hněv nebo souboj, jen čistý Bílý Strach.

Vystoupil na Mládežnické. Když sledovat, tak sledovat. Počkal jsem si a vyskočil až ze zavíraných dveří (aby se neprosmykl zpátky do jiného vozu). Tím jsem ho popustil tak na dvacet metrů. Už na pojízdných schodech v podchodu si zapálil cigaretu a začal zběsile šlukovat frekvencí dva šluky za sekundu. Řekl bych, že nervózně.

Vyjel z podchodu a rychlými kroky mířil k zastávce autobusů linek 188/193. Zabočil a šel po levé straně Hvězdovy ulice, kde nikdo nechodil, neboť chodník byl až k pangejtu zabrán stavbou motokováckého mrakodrapu. Myslel jsem, že kvačí do televize zase hnusně lhát, ale možná, že pospíchal do své vilky. Přešel jsem ulici a zamíchal se mezi lidmi na protější autobusové zastávce. Minařík se mi vzdaloval rychlými krůčky po pangejtu podél plotu z drátěného pletiva. Vůbec se neohlédl, ani stranou. Pravou rukou s cigaretou stále máchal k ústům a zpoza hlavy se mu hustě kouřilo. Běž si, kripole, řekl jsem si a propustil ho.

Šel asi sedmdesát metrů až k místu, kde byl drátěný plot přerušen výjezdem ze stavby. Tam se otočil kolem krajního sloupku o 180 stupňů a nezměněnou rychlostí se jal postupovat proti směru své dosavadní chůze po druhé straně plotu. Drátěným pletivem se snažil zahlédnout svého pronásledovatele, ale to se mu nepodařilo. Doufám, že se mu špatně spalo. Ale třeba to ani nebyl on.

Každopádně nedlouho poté hrdinný kapitán Minařík mediálně zahynul při inscenované autonehodě, zmizel kdesi v Sovětském svazu či Severní Koreji a vynořil se až za perestrojky jako šéfredaktor zapomněl jsem kterého časopisu. (To býval nezasloužený odpočinek všech estébáků a důstojníků gen. štábu: Dělat šéfy novin a časopisů, medit si v ČST neb Rozhlase. Měli v tom praxi, nějak se zapomíná, že převážnou část práce StB tvořilo vyrábění dezinformací.)

Minaříka v nové době soudili, ale neodsoudili. Navrhování teroristických útoků a únosů je nejspíš obvyklou literární činností státních zaměstnanců, žádný tehdejší zákon porušen nebyl. A tak ten hnusnej terorista byl snad potrestán jen tehdy u Motokovu svým zbytečným strachem.

Tak, teď už dost pohádek a na kutě!
(Neviditelný pes)

Nové číslo v politickém cirkuse: REHABILITACE

Starší generace si rehabilitací užily až dost. Nové číslo v politickém cirkuse: REHABILITACE
Starší generace si rehabilitací užily až dost. To někoho popravili, pak se ukázalo že by si bejval zasloužil jen doživotí. Ty nevinné zavřené po šesti sedmi letech pustili a nechali je dělat noční vrátné ve vepřině. Tomu se říká rehabilitace po komunisticku.

Zdá se, že se nyní dočkáme novodobé rehabilitace. Bývalý ministr Ivo Svoboda snad vlastně nic neprovedl, jak se proslýchá. Prosperující část fabriky Liberta se převedla na syna jeho přítelkyně Snopkové sama. A tak snad bude trestní stíhání odvoláno - jenže, co dál, když byl odvolán i Svoboda z postu ministra?

A tak se bude rehabilitovat.

Se zájmem budeme sledovat, jak se to provede. Že by Miloš Zeman opět napochodoval na Hrad a po něm by tam přitáhl s ušima svěšenýma Pavel Mertlík a vrátil se s kalhotami ozdobenými otiskem podrážky a pak tam opět putoval Ivo Svoboda a stal se znovu ministrem financí? Bylo by to pěkné řešení, ovšem poněkud by poškodilo Pavla Mertlíka a toho by pak bylo nutno rehabilitovat, nejlépe návratem na post ministra financí, čímž by se Zeman s Havlem ocitli v situaci pejska a kočičky, když se vzájemně pralí (koupali) a pak sušili na šňůře na prádlo. Zeman však naznačil, že jsou **mnohé jiné formy rehabilitace**.

Jaké to asi budou? Svobodu by mohli udělat velvyslancem v Bhútánu. Ne moc originální řešení a že je to ta správná rehabilitace by nevěřil ani Jaroslav Bašta, kdyby mu osvědčení o rehabilitaci někdo podstrčil do kapsy v tramvaji. Svobodovi by mohli zřídit nějaké nové ministerstvo, nebo by ho mohli jmenovat místopředsedou vlády. Mohli by ho povýšit do šlechtického stavu a udělit mu predikát Vaše Uraženosti. Mohli by mu postavit pomník a pojmenovat po něm most.

Teď me napadá... tady blízko, kde bydlím, pod kopcem Mrázovka, se vrtá tunel. Nebyla by to krásná rehabilitace, kdyby mu dali čestný název **Tunel Iva Svobody** a jeho ústí opatřili dopravní značkou k té příležitosti zřízenou **Zákaz vjezdu kočárků?**

(Oldřich Aston Neff)

pokračování z první stránky.

Po 8 let stál – jako 1. tajemník – po boku Jana Masaryka. Knížka nazvaná HOVORY S MASARYKEM, kterou z těchto setkání vytěžil, se však k českým čtenářům legálně dostala až 40 let po prvním českém vydání v Izraeli (1952)Jistě I proto, že Fischl se v závěru svého díla přiklání k hypotéze o nepravděpodobnosti Masarykova dobrovolného odchodu ze světa. Ze spisovatelovy obsáhlé tvorby (zahrnující básnické sbírky, povídky, romány i knihy politického i dokumentárního charakteru) uveďme alespoň román „Píseň dětství (za nějž Fischl održel v r.1947 prestižní cenu v Soutěži evropského literárního klubu), „Povídky z Jeruzaléma“, filozofický román „Dvorní šašci“ (k němuž koupil filmová práva americký režisér českého původu Miliš Forman), či lyrický román „Kuropění“.

Myslím, že teď už můžeme u dveří spisovatele, překladatele a publicisty VIKTORA FISCHLA opravdu zazvonit. Připravte se ale, že vás přivítají vlídní hostitelé, ale také desítky kohoutů. Pyšní a rozkročení kohouti na vás v barvách, v keramice, procelánu, oleji, a v dalších materiálech pátravě shlížejí všude. Dokonce I na záchodě. Přicházejí sem z celého světa, jako pozornost, pozdrav i uznání od přátel I neznámých čtenářů.

My jsme, pane Fischle, až dosud hovořili o vašich beletristických knížkách. Jak se s vašim lyrismem srovnávají dokumentární díla – SETKÁNÍ, kniha o Janu Masarykovi nebo o Antonínu Dvořákoví či politické knížky_

To je úplně jiná kapitola, pochopitelně. Je to pořád tentýž člověk-autor, ale to téma si diktuje jiný sloh. Jsou to vlastně knížky, které jsem já nepsal , nýbrž jsem je zaznamenával a uspořádal.

Jak vlastně vznikly HOVORY S JANEM MASARYKEM?

Já jsem byl Janem Masaryke okouzlen už poprvé, když jsem s ním mluvil. Během 2.světové války jsem působil v Londýně. Tam jsem se dostal s zionistickým úkolem: bylo třeba obstarat víza asi pro 70 nejhroženějších zionistických vůdců v Československu. Já jsem měl pas a rozhodl jsem se také mnohem rychleji než všichni ostatní. Ještě v březnu 1939 jsem odjel z Prahy docela legálně I když přecejen trochu dobrodružně. V noci jsem dorazil do Holandska a protože jsem nemel peníze, tak mě na noc vzali přenocovat do basy. Ráno mě pak policajt dovezl až k lodi a tak jsem nakonec do Londýna dojel v pořádku. Těch víz 70 (vlastně 71 včetně mé ženy) jsem skutečně získal a při téhle práci jsem se poprvé sešel I s Janem Masarykem. Ta jeho řeč byla tak původní a originální, že mě to okouzliło. A tak jsem si postupně začal zaznamenávat všechno, co jsem si z našich rozhovorů pamatoval. Dělal jsem to asi 8 let. Snažil jsem si zapisovat vše nebo alespoň sělat poznámky, pokud možno co nejvěrněji, to co říkal, protože mi záleželo na tom, aby to byla JEHO řeč, nikoliv moje.

A on o tom věděl?

Ne, on o tom nevěděl. Já jsem ani netušil, jestli to někdy vydám. Až do jeho smrti jsem na to ani nemyslel. Pak už jsem uvažoval, že by to mělo vyjít a když jsem odjížděl do Izraele, tak jsem ty zápisky propašoval mezi svými věcmi. Proto to poprvé vyšlo tady, tedy v Tel Avivu, I když česky. Tehdy tady byly české nebo spíše československé noviny – jmenovaly se Židovské listy a tam to vycházelo na pokračování. Po otištění z toho udělali knížku, která okamžitě vyšla v Americe a potom v Německu, ve Švýcarsku.

Ale s překladem do hebrejštiny jsou zatím problémy?

Já se o to nemám čas starat. V bulletinu, který vydává česká ambasáda, teď vyšly hebrejsky 3 kapitoly. Když se najde nakladatel, budu velice rád, ale starat se o to opravdu nemohu.

Vrátíme-li se ke čtenářům, jaký je to pro vás pocit, když se po těch letech vracíte do Prahy? Jak se setkáváte se svými čtenáři_

Musím říci, že velice dobře. Všichni vědí, že žiju v Jeruzalémě, což pro ně má trochu exotický nádech. Když mám autograniádu, tak lidé stojí dlouhé fronty před knihkupectvím.

V minulém roce jsem například přeložil a vydal všech 150 žalmů a podepisoval jsem to také na loňském knižním veletrhu v Praze. Setkalo se to s velikým ohlasem a minulý týden jsem dokonce dostal dopis od děkana katolické teologické fakulty, v němžc mi děkuje, protože

NOVINY - Náš fejeton

až do teď se modlil žalmy hebrejsky a teď, díky mně už může taky česky.

Pokud vím, tak čeští rozhlasoví posluchači v Austrálii mohli v minulosti poznat vačí poezii a snad I některé povídky. Máte nějaké kontakty s českými čtenáři na tomto kontinentě?

Rodina sestry mé ženy žila a snad částečně dosud žije v Melbourne, takže okruh jejich přátel některé mé knihy pravděpodobně zná. To jsou ale osobní, přátelské kontakty, nikoliv čtenářské. Dostal jsem ale nedávno, asi před půl rokem zajímavou zprávu, že na nějaké škole v Melbourne jsou moji DVORNÍ ŠAŠCI povinnou četbou. Tak to mě potěšilo.

Já mám vůbec zajímavou korespondenci. Sám už to asi nevydám, ale někdo by se toho sand měl jednou ujmout, protože tam jsou velmi zajímavé věci. Třeba s románem KUROPĚNÍ. To je takový román o starém vesnickém felčaroví, vdovci, který má kohouta. Někdo z vesnice mu ho přinesl místo zaplacení a ono se ukázalo, že ten kohout (Pedro se jmenuje) umí mluvit lidskou řečí. A tak se ti dva celý život baví. Ten kohout je hedonista, který si musí užít každé chvilky a ten doktor mu občas nadává:”Podívej, jakej seš nemrava! Kdejakou slepici vidíš, tak na ní skočíš”.

Je to knížka, kterou mám moc rád, taky si myslím, že je to moje nejhezčí knížka. Myslel jsem si ale, že jsem napsal hlavně knihu o životě a smrti. Protože ti dva se o tom baví. Myslel jsem si, že jsem napsal knihu pro starý lidi, že tomu, kdo to bude číst, se bude lehčeji umírat. A najednou jsem začal dostávat dopisy od vojáků a od mladých holek a uvědomil si, že to vlastně říká I něco mladým lidem. Konečně četli román, který jim říkal něco o základních věcech života a který se nebál mít poslání. To pro mě bylo úžasné.

Napsala mi také nějaká paní.”Maminka moje byla operována”, říká v tom dopise. !Když se probudila z narkózy, tak říká – to byla krása, to bylo jako v Kuropění”.

Tak jsem si říkal tak přece si snad někomu pomohl, když si v takových chvílích jako je operace mohou číst tvou knihu…

Takže ti kohouti, kteří vás obklopují po celém bytě, přišli po Kuropění?

Já jsem měl kohouty rád odjakživa, ale vlastně začali přicházet opravdu až po té knížce. Spousta je od mých přátel, od předních českých výtvarníků, přicházejí ale z celého světa a každý je tu obdivuje. Dokonce jsem napsal I sonet – SONET PRO OBDIVOVATELE MÝCH KOHOUTU.

VtipnýkKohoutí sonet zůstane pro tentokrát mezi svými opeřenými svěřenci. K jeho autorovi, Viktorovi Fischlovi se můžete vrátit ale sami. Nejjednodušeji ho najdete v jeho poetických knížkách.

Eva. Eva

(k obrázku na první stránce)

Nedávno skončila inscenace hry Jeana Cocteaua Lidský hlas s Evou Sitteovou (Eva Sitta) v hlavní a jediné roli. Představení se zprvu konalo skoro celý květen v divadélku Café Basilica a později v první polovině června v Belvoir St. Theatre. Většinu krajanů není nutno Evu představovat, vytvořila již celou řadu rolí ve filmu i na scéně. Z filmové a televizní tvorby to jsou: hlavní role v Coxově filmu Island, hlavní role paní Petrovové v Petrovově aféře, vedlejší role v Displaced Persons, The Nun and the Bandit (Paul Cox), Ginger Meggs, A Girl from the Steel City, Ebbtide atd.

Hlavní role v českých filmech Stín létajícího ptáčka, (J. Balík, režie a Jan Otčenášek, scénář), Zrcadlení, Stěna smrti, Eva, Eva (Juraj Jakubisko, režie), Den pro mou lásku (Juraj Herz, režie). Jako členka Městských divadel pražských hrála v představeních: Malované na skle, Pan Hamilkar, Hlava 22 atd. V Austrálii vytvořila jevištní role jako: Tinsel and Ashes od Anny Marie Dell’Oso, Sydney 1997, The Usherette (Biletářka), Sydney and Lismore 1997, Svatba s kameny, Dvakrát do černého, Fear and Desire, Bay St. Theatre 1992, As Much Trouble as Talking, Belvoir St. Theatre 1988, Long, Long Time Ago, Performance Space 1982.

Většina z nás zná přinejmenším některé z uvedených děl, jimiž se Eva zapsala do našich srdcí. Aspon jako herečka. Ona však projevuje značnou tvůrčí iniciativu již výběrem skriptu, někdy i jeho přepracováním a občas působí dokonce jako režisérka (např.v pásmu o Hrabalovi). Volba textu je samozřejmě mj. podmíněna fyzickou věrohodností

té které role, ale také omezenými možnostmi podvyživeného rozpočtu a obtížemi najít spoluherce. Her pro jednu osobu, které by za něco stály je žalostně málo a výběr se dále zužuje, nebot značná část moderních dramat není určena pro scénu, nýbrž pro četbu. Zahrát se dá samozřejmě všechno, ale úloha herce je v tomto případnědůležitá.

Globalita nám přinesla kromě kolonizace MacDonalds a Islámu také umělecké směry souhrnně zvané Anything goes. Jezuité globality však přísně určují, které Anything goes a které does not. Katechismus instituce, která se jmenuje

Mainstream zapovídá (navzdory velkohubé inzerci multikulturalismu) propagaci upřímné evropské kultury, protože by mohla jednotlivé příslušníky glajchšaltovaných mas nutit ke přemýšlení a činit konzumenty Velkého byznysu nespokojenými. E.S. tedy projevuje značnou odvalu již pouhým výběrem autorů (Hrabal, Goldflam, Cocteau - a little bit odd, aren´t they?), jímž se automaticky vyřazuje z hlavního procesu (májového průvodu - Aussie style), a tím i ze zorného pole stádovité pseudoavantgardní kritiky, která s vlídným pohrdáním přehlízí vše, co nemluví Mainspeak.Je výhodou demokracie, že neškodným rebelům se nezakazuje bojovat proti větrným mlýnům. Absolventi škváru z Disneylandu je sami vyobcují…

Přesto - nebo snad právě proto se najde kultivované obecenstvo, které miluje poezii, které rozumí lahodné hudbě slov, gramotné mimice, narážkám, metaforám, nejmenším nuancím hlasu, obecenstvo, které cítí potřebu opravdového divadla. Divadla, které nepřichází se sekerou v ruce, které nechce za každou cenu vandalizovat, šokovat, znechutit, nýbrž divadla, které chce pobavit, citově dojmout, stimulovat intelekt.

Právě takové divadlo se snaží E.S. provozovat. Její poslední role demonstrovala věčnou touhu člověka po normálním, nepatologickém citovém vztahu, touhu po kráse vzájemné lásky bez níž život nemá smysl. Možná, že je to právě Minidivadlo Evy Sitteové, které se stane prototypem nové avantgardy a kult ošklivosti a vulgárnosti se spláchne tam, kam patří.

Eva mimo scénu, Eva - žena sama svému poslání příliš nevěří - ona také musí platit účty.

A pokud ve chvílích pochybování a deprese začne vyhrožovat, že odletí do New Yorku, nesmějte se jí. Ona je schopna to udělat. V každém případě, jak Eva - herečka, tak Eva - žena dokáže nadchnout, rozesmát, dojmout i rozzuřit, nikdy však nenudí.

Stanislav Volek

A do kultury patří i jídlo a proto

RECEPIS

Menu dalšího týdne bych pojal rozpustile venkovsky masopustním. Česnečka s netradičním, ale srozumitelným názvem by obstála jistě i sama o sobě, jako kulinární medicína po bouřlivějším večeru je však téměř nenahraditelná. Jako úvodní bod zdejšího zimního, srpnového menu nahradí aperitiv a představuje řízný nástup k dalším pokrmům. Potěší i bohatstvím chuťové nadstavby nad rámeč běžného oukropu.

Slovácká česnečka "Vyprošťovák"

4 porce
1 litr hovězího vývaru
80g brambor
80g šunky
4 stroužky česneku
4 krajíčky chleba
1 lžice sádla
pórek
pepř, sůl

Do vývaru přidejte na drobné kostičky nakrájené (a předem uvařené) brambory, na nudličky nakrájenou šunku a prolisovaný česnek. Česneku může být samozřejmě i více, záleží na chuti a potřebě. Někteří labužníci tvrdí, že česneku není nikdy dost. Potom polévku nechte krátce projít varem. Kostičky chleba (nejvhodnější je tmavý) opečte na sádle. Na dno talíře položte nejprve opečený chléb, potom na nudličky nakrájený pórek a vše přelijte pórkovou. Solte a pepřete až hotovou polévku. Ozdobte pórkovou natí nakrájenou na proužky.

Tak zní originální recept. Já bych doporučil dát opečený chléb až na vrch polévky, bude chřupavý, ne rozmáčený. (Lewis Němec)

Fotbalisté Slavie získali podruhé Pohár ČMFS

PRAHA - Fotbalisté pražské Slavie porazili ve finále sedmého ročníku Poháru ČMFS Liberec 1:0 v prodloužení a podruhé v historii získali druhou nejcennější trofej českého fotbalu.

Slávisté o svém vítězství rozhodli stejně jako před dvěma lety zlatým gólem v prodloužení. Tehdy poslal pražskou Duklu do kolen Karel Vácha, letos se role spasitele zhostil Pavel Horváth.

Fotbalový odbor ve Sportovním klubu Slavia vznikl v lednu 1896. V počátcích československého fotbalu neměli fotbalisté v červenobíle sešíváných dresech konkurenci a když se jich v roce 1905 ujal skotský trenér John Madden, byla Slavia považována za nejlepší mužstvo evropského kontinentu. V letech 1897 až 1909 nenašla mezi domácími mužstvy jediného přemohitele.

Převaha Slavie byla patrná na soupisce národního týmu pro mistrovství světa 1934, kde figurovalo osm hráčů ze Slavie včetně legend Josefa Bicana a Františka Pláničky. V roce 1938 Slavia získala nejprestižnější klubovou trofej před druhou světovou válkou, Středoevropský pohár. Až do roku 1948 se pražské kluby Sparta a Slavia střídaly na špičce ligové tabulky a předávaly si navzájem mistrovský titul.

Jenže příchod komunistického režimu znamenal pro Slavii pohromu a klub byl coby někdejší výstavní skříň buržoazie uvržen do klatby. Musel se přestěhovat z Letné do Edenu, dostal nové jméno Dynamo a nesměl hrát ve svých tradičních dresech. Hráči se je v roce 1956 svévolně oblékli, ale v lize mužstvo spíše živořilo. V letech 1951, 1961 a 1963 sestoupilo z nejvyšší soutěže a v roce 1964 dokonce bojovalo o udržení i ve druhé lize. Se staronovým názvem Slavia nastal v roce 1965 obrat k lepšímu a červenobílí se vrátili mezi elitu.

Většinou se ale pohybovali spíše na chvostu ligové tabulky. Situace se nezměnila ani koncem 70. let také díky soudruhům z Inženýrsko-průmyslových staveb, kteří rádi zasahovali do fotbalu, jemuž většinou nerozuměli. Výjimečným byl rok 1985, kdy Slavia skončila třetí o čtyři body za Spartou a Bohemians. Velké věci se v Edenu začaly dít v roce 1991 s příchodem amerického podnikatele českého původu Borise Korbela, který do Slavie začal investovat miliony a založil společnost s ručením omezeným SK Slavia Praha - fotbal. Mužstvo se začalo posilovat - mimo jiné přišli později proklínaný Dragiša Binič z Bělehradu a ruský reprezentant Vladimír Tatarčuk. V roce 1992 skončila Slavia na čtvrtém místě.

O rok později už klub poskočil na druhé místo a hráči jako Pavel Kuka, Patrik Berger nebo Jan Suchopárek o sobě dávali náležitě vědět. Ke druhému místu dovedl Slavii v letech 1994 a 1995 trenér Jarabinský, který vystřídal Vlastimila Petrželu. Absolutně nejlepší pro Slavii byla sezóna 1995/96. Mužstvo po 49 letech získalo mistrovský titul a v Poháru UEFA došlo až do semifinále. Po úspěšném tažení klubu a úspěchu české reprezentace na ME 1996 ale nastal odchod hráčů, kteří se proslavili doma i v Evropě a kádr bez Poborského, Bergera, Bejblů, Šmicera a Suchopárka se nedokázal probjovat

do lukrativní Ligy mistrů. Slavia se pak dokázala i posílit o řadu dobrých fotbalistů a chorvatský obránce Ašanin nebo šikovní hráči jako Horváth a Ulich přispěli ke druhému místu v lize a vítězství v Poháru ČMFS v sezóně 1996/97. Loňský a letošní ročník se nesl ve stejném duchu a slávisté potřeží za sebou nedokázali zabránit pražské Spartě v získání mistrovského titulu.

Finále

Slovan Liberec - Slavia Praha 0:1 v prodl. (0:0)

Branka: 97. Horváth. Rozhodčí: Liba - Helebrant, Amler. ŽK: Novotný, Čapek, Breda - Lerch, Vlček. Diváci: 4963.

Slovan Liberec: Kinský - Novotný - Pilný, Marek, Lexa - Čapek, Breda, Janů, Michalík (96. Čupr) - Kincl (46. Jarošík), Lazzaro Liuni

Slavia Praha: Černý - Vlček, Rada, Petrouš, Labant - Lerch, Ulich, Horváth, Skála (77. Dostálek) - Vágner, Zelenka (61. Malár).

Vítězové domácího poháru za posledních 20 let

1999 - Slavia Praha
1998 - FK Jablonec
1997 - Slavia Praha
1996 - Sparta Praha
1995 - Hradec Králové
1994 - Viktoria Žižkov
1993 - 1. FC Košice
1992 - Sparta Praha
1991 - Baník Ostrava
1990 - Dukla Praha
1989 - Sparta Praha
1988 - Sparta Praha
1987 - DAC Dun. Streda
1986 - Spartak Trnava
1985 - Dukla Praha
1984 - Sparta Praha
1983 - Dukla Praha
1982 - Slavan Bratislava
1981 - Dukla Praha
1980 - Sparta Praha
1979 - Lokomotiva Košice

J. Gönci suverénne majstrom Európy

BORDEAUX (SITA) - Včera sa na majstrovstvách Európy v strelectve v Bordeaux rozdávali ďalšie sady medailí. Tú najcennejšiu vybojoval slovenský reprezentant Jozef Gönci vo svojej parádnej disciplíne - ľubovoľnej malokalibrovke 3x40 rán. Dosiahol o triedu lepší výsledok ako všetci jeho súper i a potvrdil, že je právom najlepším strelcom na svete. Prezident Slovenského streleckého zväzu Miloslav Benca neskrýval radosť: „Naozaj ušiel súperom o jednu triedu a v našom tábore panuje s jeho výkonom veľká spokojnosť,“ povedal M. Benca a dodal: „Nemôžeme byť však spokojní s ďalšími našimi reprezentantami. Peter Buberník a Miroslav Svorada skončili až v štvrtej desiatke. Ako tak uspokojuje výsledok družstva pištoliarov, ktoré skončilo ôsme, ale výkony jednotlivcov znamenajú, že sme zatiaľ nezískali ďalšiu miestenku na OH v Sydney.“
 Výsledky: LM 3x40 - muži: 1. Gönci (SR) 1275,8 bodu, 2. Martinov (Bielorus.) 1266,2, 3. Ajvazjan (Ukr.) 1265,6,... 44. Svorada 1146, 48.
 Buberník 1143 (obaja SR).
 Rýchlopalná pištoľ 2x30 muži: 1. Schumann (Nem.) 593, 2. Raicea (Rum.) 590, 3. Milev (Bul.) 590,... 18. Babic 581, 33. Mlynarčík 575, 44.
 Buberník 558 (všetci SR). Družstvá: 1.

Nemecko 1769, 2. Rumunsko 1750, 3. Rusko 1745,... 8. Slovensko 1714.

Skifár Tomko medzi elitou

BRATISLAVA (TASR) - Slovenský skifár Juraj Tomko (STU Bratislava) pripravil nemilé prekvapenie svojim súperom na neoficiálnych majstrovstvách sveta veslárov do 23 rokov, tzv. Nations Cupe, ktoré sa uskutočnili cez víkend v nemeckom Hamburgu, keď v B-finále skončil druhý - celkovo teda na výbornej 8. priečke. Jediná Slovenka v štartovom poli Alžbeta Lörinczová (Komárno) si počínala tiež veľmi dobre, medzi skifárkami obsadila 10. miesto. „S umiestnením Lörinczovej sme počítali, pretože iba zúročila celoročnú tvrdú prípravu. Podáva už dlhší čas stabilne dobré výsledky, takže s ňou sme nadmieru spokojní. Tomko na druhej strane nás neuvěřiteľne prekvapil. Takýto výsledok sme od neho vôbec nečakali. Konkurencia bola silná, preto je jeho umiestnenie veľmi cenné,“ konštatoval reprezentačný tréner Dimiter Kovačev a dodal: „Okrem toho majú obaja iba devätnásť rokov, čo je veľkým prísľubom do budúcnosti. Vôbec prvýkrát sa predstavili na tejto dôležitej regate.“

Cyklistický týždeň v Trnave

TRNAVA (TASR) - Tento týždeň sa ponese v Trnave v znamení cyklistiky. Vo štvrtok už o 3.30 h ráno odštartujú na trať dlhú 320 km účastníci 22. ročníka cykloturistickej nonstop jazdy Trnava - Rysy. Podľa slov zástupcu primátora mesta Mariána Rozložníka sa prihlásilo vyše 40 rekreačných i výkonnostných cyklistov. V ten deň sa Trnavčania prvýkrát v histórii cyklistických pretekov Okolo Slovenska môžu tešiť na dojazd etapy. Stane sa tak v čase medzi 16.30 a 17.00 h na Hlbokej ceste sídliska Družba. Pelotón absolvuje etapu dlhú 190 km z Martina do Trnavy. V cieľovom meste už od 14.00 h bude prebiehať pestrý program. V rámcových pretekoch sa predstavia detské a mládežnícke kategórie na bicykloch, kolobežkách a kolieskových korčuľiach. O deň neskôr, v piatok o 10.00 h, sa uskutoční v obradnej sieni radnice prijatie zástupcov všetkých zahraničných výprav, zúčastnených na 43. ročníku pretekov Okolo Slovenska. Na pravé poľudnie, priamo v historickom centre Trnavy, na Trojičnom námestí, bude štart ďalšej etapy s cieľom v Šali.

sme

Slavie nastřílela Aritmĕ sedm branek

PRAHA 26. července (ČTK) - V poslední předligovém testu zdolali fotbalisté Slavie na svém trávníku Aritmu Praha vysoko 7:0, ale šest branek nastříleli divizními soupeři až po přestávce.

Již v osmé minutě otevřel skóre zápasu Horváth po slalomu Ulicha, ale pak až do přestávky dokázal snaživý soupeř odolávat. Po změně stran poslal trenér František Cipro sedm nových hráčů a ti nastříleli šest branek, z toho Zelenka tři. Stínem souboje bylo zranění obránce Vlčka, který si podvrtl kotník a jeho start v nedělní ligové premiéře na Bohemians je ohrožen.

Slavia Praha - Aritma Praha

7:0 (1:0)

Branky: 47., 66. a 83. Zelenka, 50. a 72. Koller, 8. Ulich, 56. Poláček.

Sestava Slavie: Černý (46. Václavík) - Petrouš - L. Došek (46. Lerch), Rada (46. Koller), Vlček (14. Krejčík) - Ulich (46. Kuchař), Dostálek, Horváth, Skála (46. Poláček) - T. Došek (46. Kučera), Vágner (46. Zelenka).

Sparta v generálce zářila půl hodiny, potom se šetřila

PRAHA 25. července (ČTK) - Půlhodinový excelentní výkon předvedli v úvodu prvního poločasu generálky na první ligu fotbalisté mistrovské Sparty a naznačili, že před páteční premiérou se Žižkovem jsou v dobrém rozpoložení. Třetiligový Chomutov si tak odvezl z Letné pětibrankový debakl, jehož výše však byla ještě milosrdná.

"Spokojen jsem jen s prvními pětadvaceti minutami, potom jsme zbytečně podlehli sebeuspokojení," shrnul poslední přípravu trenér Ivan Hašek a přesně tak vystihl průběh utkání. Sparta skutečně předvedla v úvodu atraktivní hru, kterou režíroval neomylný mladík Rosický, technický Sionko a kanonýr Siegl, jenž si s ostravskou posilou náramně rozumí. Právě Sionko přihrál na oba Sieglovy úspěchy.

I když Hašek svým komentářem jasně pochválil základní sestavu se čtyřmi obránci v řadě, nechtěl potvrdit, zda stejná jedenáctka vyběhne na letenský trávník i v páteční ligové premiéře se Žižkovem. "Ano, dařilo se jim, ale ještě dojde ke změnám," tvářil se Hašek tajemně.

Do hry dnes nezasáhli pouze lehce zranění Obajdin a Zdeněk Svoboda s třetím gólmánem Špitem. Trenér znovu prohlásil, že do pátku se na Letné objeví ještě jedna posila, ale o koho půjde, prozradit nechtěl. Tajemstvím nejméně do čtvrtka prý zůstane i to, kdo bude brankářskou jedničkou. "Dozví se to den před zápasem na soustředění," uvedl jen Hašek.

Sparta Praha - FC Chomutov 5:0 (4:0)

Branky: 4. a 18. Siegl, 15. a 23. Lokvenc, 87. Straceny. Rozhodčí: Mencl. Diváci: 600.

Sestava Sparty: Poštulka (57. Čaloun) - Horňák, Bolf (57. J. Novotný), Gabriel (85. P. Novotný), Labant (79. Šmarda) - Baranek (79. Papoušek), Rosický (68. Sovič), Hašek (46. Jarošík), Sionko (64. Straceny) - Siegl (57. Prohászka), Lokvenc (71. V. Svoboda).

(CTK)

Poznámka redakce:

Sydney, Eastern Suburbs. Zajímalo by nás, zda-li se ještě hraje fotbal každou neděli dopoledne ve Viktorii Parku který je hned vedle Centennial parku. Napiště nám jsou zde ještě nějaké I akce ve vašich městech..

This will be a community paper printed in the Moravian, Czech, Silesian and Slovak languages. The last page will be in English to bring some information to the relatives who do not have a deep knowledge of these Slavonic languages.

Prague Business Journal:

Size of state bail-out is the Kc 100 billion question

July 26 - Investors rallied to the stock of Komerční Banka last week amid speculation over the size of an expected bailout of the Czech Republic's largest bank, sending the share price up 25% to end the week at Kc 837. Sources close to the bank reported that Komerční hoped that as much as Kc 100 billion in non-performing assets, or about 40% of the bank's Kc 243 billion loan book, would eventually be transferred to 100% state-owned Konsolidacní Banka.

Size of state bail-out is the Kc 100 billion question

July 26 - Investors rallied to the stock of Komerční Banka last week amid speculation over the size of an expected bailout of the Czech Republic's largest bank, sending the share price up 25% to end the week at Kc 837. Sources close to the bank reported that Komerční hoped that as much as Kc 100 billion in non-performing assets, or about 40% of the bank's Kc 243 billion loan book, would eventually be transferred to 100% state-owned Konsolidacní Banka.

Unions say new control system won't be safe, ask for new management

July 26 - In a move apparently timed to coincide with the height of tourist season, air traffic controllers have threatened strike action if their general manager is not dismissed by July 31. At the heart of the dispute is passenger safety: Controllers say a new Air Sys software package designed to enhance flight safety would do just the opposite if management continues to rush its implementation.

Celebration Program For The

GRETA 50th ANNIVERSARY

RADIO SBS and CZECH LANGUAGE PROGRAM IN SYDNEY

would like to invite you to 50th ANNIVERSARY CELEBRATION at GRETA SPORTS GROUND (New England Hwy, near Maitland)

**on Sunday
22 August 1999,
10:00am - 4:00pm**

This celebration is organised by Ethnic Communities Council of Newcastle and Hunter Region and will be officially open by the Hon Philip Ruddock, Minister for Immigration. This historical event will be broadcast live by various

language programs of SBS RADIO from 9:00am till 4:00pm.

If you have been a part of the GRETA Migrant Camp and would be interested in contributing to the celebration in any way, such as attending in person or sharing stories with listeners please contact Czech Language Program in Sydney:

**Address: Czech Program
RADIO SBS SYDNEY
Locked Bag 028
CROWS NEST NSW 1585
TEL: 02/9430 2723
FAX: 02/9438 1114
Email: ikad@sbs.com.au**

CAMP'S BRIEF HISTORY:

GRETA Migrant Camp which was situated in an ex-army camp was established in early 1949. From its official opening until its closure in 1961 the GRETA Camp was the first home for migrants initially from Estonia, Latvia, Poland, Ukraine, Czechoslovakia, Yugoslavia, Lithuania and Russia followed by Germans, Italians, Greeks and Hungarians. The camp held 10,000 residents at a time and it is estimated that over 100,000 residents went through the camp.

27.07.1999

Impulse 99

An invitation to all members of society to discuss the direction of society.

At important moments in history, a voice rings out from within our cultural and spiritual lives, a voice addressing the entire society, appealing for responsibility. We are convinced that such a moment is at hand. We are concerned about the condition of our country.

Our republic is headed in a direction which may stifle the hope for a rapid integration into European structures, and lead to a further decline in the economic, legal, social, and moral spheres.

One of the main post-November hopes was that civic participation would be open to citizens, citizen groups, societies, and communities. Interest and participation in public life began to return. But now for several years, we are witness to developments in the opposite direction: civic participation for citizens and non-governmental institutions is becoming hindered and increasingly controlled by the major political parties, who are in turn primarily preoccupied with internal party politics and increasing their power. A large number of citizens have thus lost faith in political parties and in democratic institutions, because they feel that many of our politicians do not act responsibly with the mandate they have obtained. Politics and economics have become hindered by a lack of transparency. This is reflected in aggressive and confrontational behavior, which is not

limited to the public sphere, but is seen in private relations as well.

We are disturbed by the inability and unwillingness of politicians to communicate with society and to heed critical voices, foreign and domestic. We call upon politicians to take seriously the analyses from the European Union and from domestic experts, including those made recently by a leading group of Czech economists. We challenge politicians to finally begin to concern themselves with the real problems of our country and not merely with power games. We exhort them to engage in dialogue with citizens and their initiatives, as well as such institutions as trade unions, churches, universities, and professional organizations. The way in which the state engages in dialogue with its citizens directly determines the way in which citizens view and fulfill their responsibility to the state. We are tired of the eternal bickering of politicians and of their populist attempts to cull public opinion, as was the case for example, with the recent crisis in Kosovo. We would rather that more people of character assume public office, people who possess courage and the moral determination needed to engage the public actively and creatively.

The most pressing concern of today's citizens is the character of today's society. It should be noted that social discontent may lead to political changes, endangering not only our return to healthy economic growth, but also endangering our striving for an authentic democracy and membership among the developed states of the West. The real source of disappointment in economic developments lies not so much in our current standard of living, but rather in a loss of confidence in the future and in the legitimacy of economic success. The failure to provide legal guidelines for business activities, coupled with weak enforcement of the law, has created a situation in which the determinants of success are not necessarily hard work, education, or honesty, but rather include corruption, business contacts, and contempt of the law.

We feel an urgent need not only for a new style of politician and political culture, but for a restoration of the entire social climate to good health. However, the blame for the current condition of society does not lie exclusively with politicians or their voters. Czech intellectuals have also been inadequate in assuming their social and political responsibilities, and in offering their help.

For these reasons, we do not wish to use this declaration merely to talk about how things should be, but rather, we are pledging ourselves to work toward change. We wish to use our professional knowledge and life experiences to seek out solutions, and to motivate those who view our society similarly. We wish to systematically identify unsolved problems, and we shall attempt to systematically offer opinions, insights, and proposals for public discussion.

In our country, the process of modifying society, government, and the economy has come to a serious standstill. In such a situation, it is therefore necessary to consider which problems are most important. In our opinion, the most important problems are those, whose solution would bring our country closer to the quality of life of Western European societies. We consider the following tasks to be the most important:

1. Ensuring our rapid and thorough integration into European structures while gaining the support of our citizens for this important step.
2. Developing and cultivating a civic society and by this, contributing to a renewal of moral values; overcoming indifference, provincialism and intolerance while supporting solidarity and responsibility among citizens.
3. Addressing the value of interpersonal relationships, so that our society will acquire a friendlier face; adhering to decent business principles; introducing debate regarding the principles of political society and the extent of redistribution of assets by the state while strengthening decentralization and regional autonomy.
4. Developing a culture of law in our state and improving the functioning of the justice system. Respect for the law presupposes a respect for moral standards in public life. Respect for the law means not taking widespread corruption for granted.
5. Viewing the education of society as the main guarantor for a successful future; strengthening the spiritual potential of youth; creating conditions for broader entry into institutions of higher learning while improving their quality; respecting professionalism today by the acknowledgment of certain professions, notably medicine and education.

The Impulse 99 initiative arose out of a common reflection and a search for a solution to our current crisis. We do not pretend to have ready answers, nor do we assume the role of defenders of society. By initiating momentum, we wish to support change. We wish to contribute to the development of the creative potential of civic society, and to overcome feelings of helplessness and distaste. Because we do not wish to create "parallel political structures", we submit this initiative to all democratically-minded citizens, without consideration of their political preference. We feel kinship with numerous similar efforts by like-minded people in our country. We believe that despite varying opinions, there are numerous decent and responsible citizens who are connected by their common sense of responsibility for the current state of democracy and for the future of our country.

Tomas Halík, sociologist and theologian

Jiri Pehe, Political scientist

Jana Šmídová, journalist

The first three spokespersons for the initiative IMPULSE 99, Prague and Brno, 22 July, 1999.